

Jeugdnota Nijkerk 2014 - 2018

‘Samen Opvoeden’
thuis, op school en in de buurt

1 november 2013

Samenvatting

De samenleving in Nederland is in beweging en Nijkerk verandert actief mee. De komende jaren worden grote wijzigingen in het sociale domein doorgevoerd. Gemeenten krijgen ten aanzien van de jeugdhulp een aanzienlijke taakuitbreiding. Inwoners in Nijkerk, waaronder ook veel kinderen en jongeren, ondervinden hiervan de gevolgen. De extra taken bieden inwoners en gemeenten kansen, al worden de nieuwe taken vanuit de Jeugdwet uiteindelijk met 15% minder budget naar gemeenten over gedragen.

De gemeente Nijkerk investeert al jaren in een actief jeugd- en onderwijsbeleid. Vanuit de wettelijke taken rondom de jeugdgezondheidszorg, onderwijshuisvesting, leerplicht, handhaving kinderopvang, leerlingenvervoer, onderwijsachterstandenbestrijding, centrum voor jeugd en gezin en aanvullend het jeugd- en jongerenwerk investeert Nijkerk bij benadering € 5,5 miljoen per jaar in goede omstandigheden voor kinderen en jongeren om in Nijkerk op te kunnen groeien.

Vanaf augustus 2014 wordt het Passend Onderwijs ingevoerd waardoor op termijn meer jongeren die nu in het speciaal onderwijs les volgen, onderwijs volgen binnen de gemeentegrens. Dit heeft gevolgen voor het pedagogisch klimaat op scholen en vraagt extra inspanningen van leerkrachten en directies. Voor alle kinderen en jongeren in de klas heeft het gevolgen. Het biedt kansen voor kinderen die nu in het Passend Onderwijs zitten om in hun straat en wijk te kunnen blijven en daar vriendschappen op te kunnen doen. Hun ouders raken op deze wijze ook actiever betrokken bij wat er in de wijk speelt en dat is gunstig voor een sterk sociaal preventief fundament waarin Nijkerk investeert.

Vanaf 2015 worden gemeenten verantwoordelijk voor de gehele (huidige) provinciale jeugdzorg, de jeugdzorg die nu onder de zorgverzekeringswet valt en de AWBZ-jeugdzorg. In Nijkerk gaat het om jaarlijks meer dan 1.000 kinderen en jongeren met een bijbehorend kostenplaatje van rond de € 6 miljoen. Het gemeentelijke takenpakket wijzigt aanzienlijk en de uitgaven rondom jeugd- en jongeren verdubbelen. Gelijktijdig met de transitie van de Jeugdzorg komen ook taken vanuit de AWBZ over naar gemeenten en wordt de participatiewet ingevoerd. Er vindt zodoende een kanteling plaats in het sociale domein. De eigen kracht van inwoners wordt meer dan tot op heden aangesproken. Gemeenten moeten in hun beleid verbindingen gaan leggen tussen burgers en zorginstanties gericht op een samenhangend aanbod.

Vanuit de visie dat we met zijn allen verantwoordelijk zijn voor het 'Samen opvoeden' (= pedagogische civil society) willen we een gemeente waarin een kind- en gezinsvriendelijk klimaat is en waarin iedere jongere meetelt en meedoet, waarbij jongeren gezond en veilig kunnen opgroeien. Via de speerpunten: Nijkerk gezins- en kindvriendelijk en talenten benutten worden nieuwe activiteiten gestart ter versterking van het preventieve fundament. Daarbij is ieders inzet nodig, vanuit een inzet voor een ander, thuis, op school of in de buurt. De zorg willen we zo thuis nabij mogelijk organiseren. Via gebiedsteams willen we dit in nauwe afstemming met de gezondheidscentra's De Nije Veste en Corlaer realiseren.

In deze jeugdnota voor de jaren 2014 – 2018 worden de contouren voor het Nijkerkse jeugdbeleid geschetst. Voor het jaar 2014 wordt aanvullende financiering gevraagd aan de Raad. Aangezien de budgetten voor jeugdhulp pas in juni 2015 bekend worden volgt in het najaar van 2015 een vervolgvorstel waarin met name met extra financiële gegevens voorstellen voor de jaren 2015 – 2018 worden gepresenteerd. Met deze Jeugdnota '*Samen opvoeden, thuis, op school en in de buurt*' zet Nijkerk kaders voor het beleid ten aanzien van onze toekomst: de kinderen en jongeren in Nijkerk.

College van burgemeester en wethouders Nijkerk.

Inhoudsopgave

Samenvatting 2

Hoofdstuk 1. Inleiding	4
1.1. Producten jeugdbeleid Nijkerk.....	4
1.2. Leeswijzer	5
Hoofdstuk 2 Ontwikkelingen en kaders	6
2.1. Passend Onderwijs	6
2.2. Transitie Jeugdzorg	7
2.3. Jeugdzorg in de regio FoodValley	8
2.4. Lokale visie sociale domein.....	9
2.5. Onderzoeken divers	10
Hoofdstuk 3. Missie en visie	11
3.1 Inleiding	11
3.2 Missie	11
3.3 Visie	11
3.4 Kernwaarden	12
3.5 Wat willen we bereiken	12
Hoofdstuk 4 Kenmerken en focus jeugdbeleid.....	13
4.1 Vervolgmeting Jeugdbeleid	13
4.2 Jongerenenquêtes	14
4.3 Speerpunten Jeugdbeleid Nijkerk	15
Hoofdstuk 5 Activiteiten Nijkerk 2014 - 2018	17
5.1 Inleiding	17
5.2 Activiteiten Jeugd 2014 - 2018	17
5.3 Monitoring	19
Hoofdstuk 6. Gemeentelijke regie.....	20
6.1 Inleiding	20
6.2 Regierollen.....	20
6.3 Communicatie op maat	21
Hoofdstuk 7. Financiën	22
7.1 Inleiding	22
7.2 Bestaande uitgaven 2014 - 2017	22
7.3 Aanvullende inzet 2014.....	22
7.4 Financiële randvoorwaarden	24
BIJLAGEN 25	
Bijlage I Communicatietraject Jeugdnota Nijkerk	25
Bijlage II Wet- en regelgeving en beleidsnota's.....	25
Bijlage III Kernpartners sport.....	26
Bijlage IV Resultaten Tussennotitie Jeugd en Onderwijs 2011 - 2013	26
Bijlage V Rekenkamerrapport Vallei en Veluwerand en landelijke Jeugdingspectie....	28
Bijlage VI Kengetallen Transitiearrangement Regio FoodValley	29
Bijlage VII Uitwerking activiteiten Nijkerk 2014 – 2018.....	30

Hoofdstuk 1. Inleiding

In Nijkerk wonen ca. 12.700 jongeren tot 25 jaar (CBS, 2013). Van hen woont ongeveer 70% in Nijkerk, 22% in Hoevelaken en 8% in Nijkerkerveen. Met veel jongeren gaat het bijzonder goed. Ze zijn gezond, voelen zich over het algemeen goed, hebben een gezin waarin zij goed met vragen terecht kunnen en op school benutten zij hun capaciteiten.

Over het algemeen wordt gesteld dat 80% van de jeugd zich prima redt richting de volwassenheid en/of zelf hulp zoekt in eigen sociale omgeving, 15% heeft (tijdelijk) enige vorm van zorg of ondersteuning nodig en 5% heeft (tijdelijk) zwaardere jeugdzorg nodig. 0,5% van de jongeren groeien op in een gezin waar de opvoedomgeving niet veilig is.

Deze nieuwe jeugdnota is het vervolg op de Tussennotitie Jeugd- en Onderwijsbeleid Nijkerk 2011 – 2013. De periode betreft 2014 – 2018 zodat dit naadloos aansluit bij vervolgnota's in het sociale domein: Wmo, Participatiewet en AWBZ. Er wordt een stip op de horizon gezet ten aanzien van het toekomstige beeld over de jeugd en opvoeden in de gemeente Nijkerk. Jongeren, inwoners en ketenpartners weten hierdoor wat zij kunnen verwachten en welke rol zij zelf moeten of kunnen vervullen. Vanaf 1 januari 2015 komt de (verantwoordelijkheid voor de) Jeugdzorg over naar gemeenten. De gemeente Nijkerk bereidt zich actief hierop voor, in nauwe samenwerking binnen de FoodValley. De insteek van de regionale samenwerking is: lokaal wat lokaal kan, regionaal wat regionaal moet. Deze inzet en ook deze jeugdnota sluiten naadloos aan op de ontwikkelingen in het sociale domein. Voor specifiek 2014 worden financiële voorstellen gedaan om specifieke activiteiten ter versterking van het preventieve fundament op te starten. Voor de jaren 2015 – 2018 volgen in 2014 aanvullende besluiten. In 2014 volgt een beleidsnota waarin het gemeentelijke beleid ten aanzien van jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering is vast gelegd, met de huidige informatie is deze nog niet op te maken. Aanvullend wordt vanuit de meicirculaire 2014 duidelijk welk budget gemeenten voor het nieuwe taakveld vanuit de Jeugdwet ontvangen. In vervolgvorstellen wordt het beleid en de uitvoering en de financiële dekking waar mogelijk zo sociaal domein breed mogelijk vorm gegeven. Waar financiën vooralsnog nog aan één domein zijn gekoppeld kan dit op termijn wijzigen vanuit de gedachte om de werkwijze een gezin – een plan – een regisseur goed door te kunnen voeren.

Participatie

De totstandkoming van deze jeugdnota is bijzonder interactief geweest. 211 jongeren tussen 10 en 18 jaar hebben gereageerd op een vragenlijst op maat (zie aparte bijlage). Ketenpartners (zie bijlage I) hebben tot twee keer toe een stevige inbreng geleverd op de concept nota, zowel op visie en doelen en op het eerste concept. Met tientallen partijen zijn gesprekken gevoerd. Naast de waardering en steun die voor de nota is aangeleverd zijn reacties waar mogelijk verwerkt ter versterking van zowel de inhoud als het draagvlak van deze Jeugdnota.

1.1. Producten jeugdbeleid Nijkerk

In deze Jeugdnota is informatie opgenomen en zijn doelen gesteld die niet al in andere nota's Gezondheidsbeleid, Sportbeleid, Brede Scholen en het Wmo-beleidsplan zijn opgenomen. Ook informatie vanuit jaarverslagen is niet nogmaals vermeld om overlap te voorkomen en deze jeugdnota kort en bondig te houden. Een vervolgmeting rondom Jeugd en Jeugdzorg in Nijkerk is apart bijgevoegd, inclusief gegevens over de Jeugdzorg in de FoodValley. In de bijlagen zijn verkort de resultaten vanuit de Tussennotitie Jeugd- en Onderwijsbeleid voor de jaren 2011 – 2013 weergegeven.

De jeugdnota sluit aan bij internationale verdragen, nationale wetten en regionale en lokale beleidsplannen (zie bijlage). De gemeente Nijkerk borgt dat deze wettelijke kaders worden nagekomen en baseert zich daarbij mede op informatie van de betrokken landelijke inspecties en toezichthouders.

Tot op heden zijn gemeentelijke activiteiten veelal vanuit wettelijke taken vooral gericht op het bieden van een goede leef- en leeromgeving waardoor jongeren zo plezierig mogelijk kunnen opgroeien en zo min mogelijk met zorg in aanraking komen. In het volgende schema staat vermeld in welke gemeentelijke beleidsnota's het huidige taakveld rondom jongeren is uitgewerkt.

Huidige producten rondom jeugd binnen gemeentelijke beleidsnota's Nijkerk	Wmo beleidsplan 2012-2015	Lokale Educatieve Agenda, 2008-2012	Beleidskader Brede Scholen Nijkerk	Nota gezondheidsbeleid Nijkerk	Maatschappelijk vastgoed	Sportnota Nijkerk 2013-2025	Afweingsmodel Handhaving en sanctiebeleid kinderopvang en peuterspeelzalen 2013	Jeugdnota
Prenatale zorg				X				X
JGZ 0 – 18 jaar				X				X
Kwaliteit Peuterspeelzalen, Kinderopvang							X	
Brede School			X		X			
School en Hulp		X						X
Uitvoering leerplicht		X						X
Gezonde School		X						
Gezonde leefstijl				X		X		
Jongerencentra					X			
Maatschappelijk werk		X						X
Alcoholmatiging FrisValley				X				
Centrum Jeugd en Gezin	X							X
Opvoed- en opgroei-ondersteuning	X			X				X
Zorgcoördinatie				X				X
Maatschappelijke stages	X							X
Zorg in primair en voortgezet onderwijs		X						X

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk twee	Ontwikkelingen en kaders
Hoofdstuk drie	Visie en uitgangspunten jeugdbeleid in Nijkerk.
Hoofdstuk vier	Kenmerken en focus jeugdbeleid
Hoofdstuk vijf	Activiteiten Nijkerk 2014 – 2018
Hoofdstuk zes	Gemeentelijke regie
Hoofdstuk zeven	Financiën
Bijlagen	

Hoofdstuk 2 Ontwikkelingen en kaders

Het jeugd- en onderwijsveld is volop in beweging. De rol van de gemeente verandert hierdoor wezenlijk aangezien gemeenten dé regisseur worden op het jongerenbeleid, maar tevens ook financieel verantwoordelijk en risicodrager zijn. De volgende ontwikkelingen zijn van invloed op het lokale jeugdbeleid.

2.1. Passend Onderwijs

Met ingang van augustus 2014 wordt het Passend Onderwijs ingevoerd. De volgende aantallen jongeren uit Nijkerk krijgen te maken met de ontwikkelingen vanuit Passend Onderwijs (inschatting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs):

Passend Onderwijs	Aantal jongeren
Passend Onderwijs 4 – 12 jarigen	170
Passend Onderwijs 12 – 18 jarigen	200
Totaal	370 jongeren*
* = exclusief zorgleerlingen die op dit moment al in het reguliere onderwijs worden begeleid.	

Nijkerk valt met haar scholen binnen de regio Noordwest Veluwe. Vanuit het samenwerkingsverband Passend Onderwijs is een visie opgesteld: *‘Verantwoord veranderen met hart voor onderwijs en zorg’* met de volgende vijf uitgangspunten:

- Zoveel mogelijk kinderen groeien gezond en veilig op
- Zoveel mogelijk kinderen gaan thuisnabij naar school en volgen het onderwijs dat bij hen past
- Eén kind, één gezin, één plan.
- Eén plan – één budget – één regisseur (gezins)coach die geen belang heeft bij de oplossing.
- Zoveel mogelijk jongeren verlaten de school met een diploma of worden toegeleid naar een arbeidsplek.

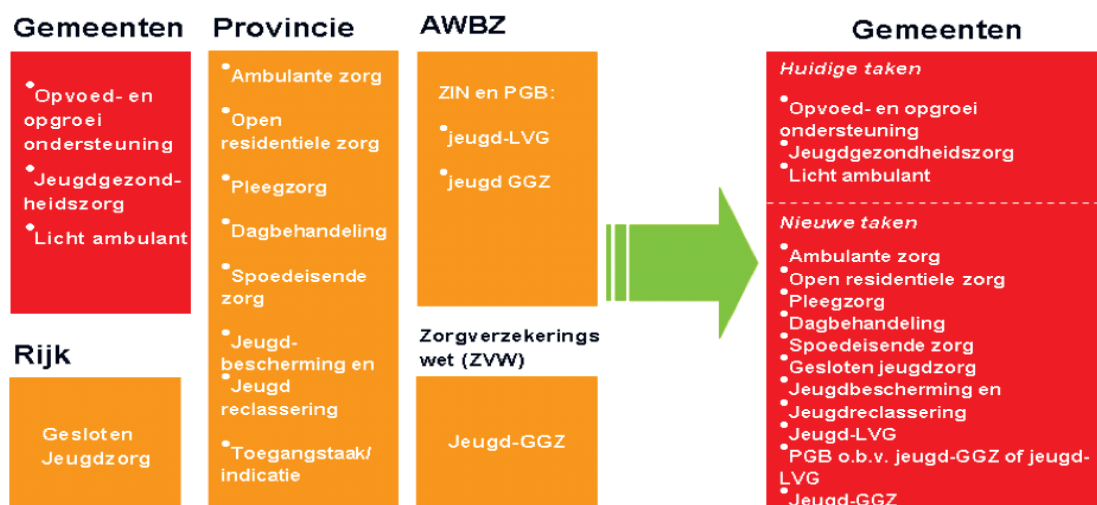
Veel van deze jongeren worden via het leerlingenvervoer naar een school buiten de gemeentegrens vervoerd. Jaarlijks gaat het om ongeveer 250 jongeren¹ met een bijbehorende kostenplaatje van € 870.000.

Binnen Nijkerk wordt al actief afgestemd met het onderwijsveld en voorschoolse voorzieningen. De ontwikkelingen vanuit Passend Onderwijs stroken met de gemeentelijke wens tot ontzorgen en normaliseren. Daarbij moet voorkomen worden dat dit niet doorschiet in onderschatten en bagatelliseren van problemen bij jongeren. Voor het Passend Onderwijs zijn primair schoolbesturen aan zet, via de afstemming in onder andere het OOGO wordt de invoering en de gevolgen nauwgezet gevolgd.

¹ Schooljaar 2007/2008: 250 jongeren, schooljaar 2008/2009: 256 jongeren, schooljaar 2009/2010: 284 jongeren, schooljaar 2010/2011: 273 jongeren: schooljaar 2011/2012: 280 jongeren.

2.2 Transitie Jeugdzorg

Door de nieuwe jeugdwet treedt de volgende verschuiving richting gemeenten op:

Rapportage Parlementaire Werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg 2010 'Perspectief voor jeugd en gezin 2010', regeerakkoord 2011

Vanuit de nieuwe Jeugdwet komen de volgende typen jeugdzorg over naar gemeenten. Voor Nijkerk gaat het om de volgende aantallen jongeren en uitgaven²:

Grondslag	Type jeugdzorg	Aantal jongeren	Uitgaven
Provinciaal gefinancierde Jeugdzorg	Bureau Jeugdzorg	263	€ 681.462
	Jeugd- en Opvoedhulp	311	€ 2.566.144
Ziekenfondswet Jeugdzorg	Jeugd ggz (awbz en zvw)	410	€ 772.642
	Jeugd-ggz (zelfstandig gevestigd)	78	€ 141.800
AWBZ Jeugdzorg	Jeugd (L)VG (Awbz)	99	€ 1.346.895
	Jeugd ggz (Awbz en Zvw)	29	€ 547.213
	Totaal	1.190*	€ 6.056.156
Totaal jongeren Nijkerk in jeugdzorg		1.190*	
Jongeren Nijkerk totaal		11.800	

* = In de huidige werkwijze gaat het om in totaal 1.190 jongeren die geregistreerd in jeugdzorg zitten. In de praktijk kan het zijn dat jongeren meerdere typen jeugdzorg ontvangen. Uit bovenstaande tabel is op te maken dat maximaal 10% van de jongeren in Nijkerk jeugdzorg ontvangt. In de praktijk zal het aantal jongeren lager uitvallen omdat een jongere meerdere typen gelijktijdig kan ontvangen.

Daarbij bereikt de overgrote meerderheid van de jeugd zonder al teveel problemen de volwassenheid. De meerderheid van de ouders heeft voldoende aan een goede informatievoorziening en ondersteuning vanuit de directe omgeving.

² Cijfers transitiearrangement Jeugdzorg FoodValley.

In de uitwerking wordt al jaren landelijk een indeling gebruikt tussen vier typen gezinnen:

Gezinsindeling	
80%	De zelfredzame gezinnen. Over het algemeen is er weinig aan de hand. Zij weten de weg naar een oplossing of ondersteuning te vinden. Informatie, interactie en intervisie is belangrijk in combinatie met een algemeen preventief aanbod.
15%	De zelfredzame gezinnen met regelmatige opvoedvragen. Deze hebben behoefte aan gerichte trainingen. Hier volstaat nog een algemeen aanbod van preventieve activiteiten.
4,5%	Gezinnen in een kwetsbare positie. Bij hen volstaat veelal het organiseren en coördineren van pedagogische ondersteuning gericht op (herstel van) de eigen kracht.
0,5%	Bij een klein deel van de gezinnen is de opvoedomgeving zodanig onveilig dat uithuisplaatsingen en ondertoezicht stelling nodig kan zijn. Een individuele aanpak op basis van 1 gezin, 1 plan en 1 coach is noodzakelijk. Bij een uithuisplaatsing heeft de directe omgeving (familie/vrienden) de voorkeur, vervolgens pleeggezinnen of gezinshuizen.

De gemeenten hebben een jeugdhulpplicht. Onder de noemer jeugdhulp is zowel de laagdrempelige, lichte ondersteuning geschaard als de specialistische hulp: de jeugd licht verstandelijk beperkten (lvb), jeugd geestelijke gezondheidszorg (ggz) en gesloten jeugdhulp. Onder jeugdhulp wordt verstaan: ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en hun ouders bij het voorkomen, verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen, psychosociale problemen of gedragsproblemen van de jeugdige, of opvoedproblemen. Gemeenten moeten in een beleidsplan aangeven hoe zij laagdrempelige en herkenbare jeugdhulp organiseren (al dan niet in regionaal verband). Pas in juni 2014 (meicirculaire) zijn alle financiële gegevens bekend. Nadien wordt in een lokaal beleidsplan ten aanzien van de laagdrempelige en herkenbare jeugdhulp aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd.

2.3 Jeugdzorg in de regio FoodValley

Nijkerk werkt vanuit de transitie Jeugdzorg actief samen met gemeenten binnen de FoodValley, in nauwe afstemming met de lokale ontwikkelingen in het sociale domein. Vanuit de FoodValley worden in de loop van 2013 en 2014 voorstellen gedaan (mede getrokken vanuit Nijkerk) waarin criteria, inkoop en een noodzakelijke bovenlokale afstemming rondom de zwaardere jeugdhulp worden vastgesteld. Snelheid van handelen is mede afhankelijk van de uitkomsten van het wetgevingstraject inclusief het beschikbare budget dat pas via de meicirculaire van 2014 aan gemeenten wordt bekend gemaakt. In de regionale visie 'Hulp voor Jeugd' zijn binnen de FoodValley uitgangspunten geformuleerd die naadloos aansluiten op deze lokale jeugdnota.

Uitgangspunten Zorg voor Jeugd FoodValley
1. De veiligheid van de jeugdige staat altijd voorop. 2. De sociale omgeving levert een actieve bijdrage aan het opvoeden en opgroeien van kinderen en jongeren. 3. Professionele begeleiding, ondersteuning en zorg is gebaseerd op de vraag van de jeugdige zelf en de ouders/verzorgers. 4. Professionele begeleiding, ondersteuning en zorg is effectief, snel en eenvoudig beschikbaar. 5. Het regionale voorzieningenaanbod is aanvullend op het lokale aanbod. 6. Er is keuzevrijheid voor de jeugdige en het gezin. 7. Jeugdigen en hun ouders voeren (weer) regie op hun eigen leven.

Regionale samenwerking wordt geadviseerd door het VNG/Rijk voor specialistische vormen van jeugdzorg, het kwaliteitskader, prestatie-indicatoren, de monitoring en opmaak van een nulmeting. Daarbij geldt: lokale inzet, tenzij. Vanuit de visienota 'Hulp voor Jeugd' is de

volgende indeling vastgesteld. Deze indeling geeft handvatten voor de uitvoering en wijze van samenwerking.

Lokaal	Regionaal	Bovenregionaal
• Pedagogische civil Society (samen opvoeden) • Informatie over opvoeden en opgroeien • Welzijnsactiviteiten • Jeugdgezondheidszorg • Maatschappelijk werk • Ambulante jeugdhulp • Gezinsondersteuning thuis • Pedagogische gezinsbegeleiding	• Jeugdbescherming • Jeugdreclassering • Pleegzorg • Semi-residentiële zorg (behandelcentra en dagbesteding) • Begeleid zelfstandig wonen	• Residentiële zorg voor alle jeugdigen (24 uren opvang) • Crisisopvang verblijf • Behandelcentra (orthopedagogisch, GGZ, LVB) • JeugdzorgPlus (= niet justitiële gesloten jeugdzorg)
85 - 95% jongeren	5 - 10% jongeren	1 - 5% jongeren

Voor de transformatie zijn regionaal werkgroepen³ gestart om vernieuwende principes in praktijk te brengen. Het belangrijkste is dat jeugdigen, gezinnen en professionals meerwaarde ervaren ten opzichte van de huidige praktijk.

2.4 Lokale visie sociale domein

In Nijkerk wordt de invoering van de nieuwe taken, wet- en regelgeving vanuit de (concept) Jeugdwet, de Participatiewet en de AWBZ wijzigingen integraal opgepakt. In september 2013 is een integrale visie opgesteld waarin de gemeente zowel inhoudelijke, organisatorische als sturingsprincipes vast heeft gesteld. Deze principes komen overeen met hetgeen in deze jeugdnota wordt voorgesteld.

Visie op sociale domein Nijkerk	
Inhoudelijke principes	1. Alle inwoners nemen naar vermogen deel aan de samenleving. 2. Voorkomen is beter dan genezen. 3. De vraag van de inwoner en het resultaat staan centraal. 4. De oplossing wordt eerst gezocht bij de inwoner zelf en diens omgeving. 5. Er is professionele ondersteuning beschikbaar.
Organisatorische principes	1. Ondersteuning wordt dichtbij huis georganiseerd. 2. Maatwerk – ruimte voor verschillen. 3. Een huishouden – een plan – een regisseur. 4. Slim organiseren van het ondersteuningsaanbod. 5. Lokaal doen wat lokaal kan en regionaal doen wat doelmatig en noodzakelijk is.
Sturingsprincipes	1. Faciliteren van initiatieven uit de samenleving. 2. Sturen op resultaten. 3. Beperken overhead: geen onnodige bureaucratie. 4. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn leidend. 5. Ontschotten van de financiële middelen.

³ De regionale werkgroepen in het kader van de transformatie zijn: 1) Eenheid van taal en professionaliseringsslag, 2) Coördinatie van Zorg, 3) Doorontwikkeling Verwijsindex, 4) Verbinding Netwerkgorganisatie Basisstructuur, 5) Convenanten – Privacy en samenwerking, 6) Zorgstructuur onderwijs

De uitwerking van de activiteiten vanuit deze Jeugdnota worden waar mogelijk in samenhang met de overige transitities opgezet. Tijdens de uitrol kan daardoor ook blijken dat zaken anders georganiseerd moeten worden. Doorontwikkelingen binnen het sociale domein zullen altijd in nauwe afstemming met inwoners, samenwerkingspartners en de gemeenteraad worden uitgevoerd.

2.5 Onderzoeken divers

De afgelopen jaren is nog een aantal onderzoeken uitgevoerd, die van belang zijn voor deze jeugdnota:

- Onderzoek Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand (januari 2011) '*Samenhang in het jeugdbeleid in Nijkerk*'. Beoordeeld is hoe integraal het jeugdbeleid voor de jaren 2005 - 2010 is geweest en welke rol de gemeenteraad hierin heeft gehad (zie bijlage).
- Onderzoek landelijke Jeugdingspectie (oktober 2012) naar de werkwijze in Nijkerk bij 12 minners. Zonder dat de gemeente aan specifiek doelgroepenbeleid doet zijn de vier aanbevelingen binnen de jeugdnota verwerkt (zie bijlage):
 1. zorg dat er kennis van risicofactoren voor criminaliteit is, dat risicofactoren herkend worden als signalen van zorg en dat erop gereageerd wordt;
 2. zorg dat signalen vanuit professionals en organisaties onderling gedeeld worden en leiden tot een integrale aanpak.
 3. zorg er voor dat doelen en resultaten vastgelegd worden.
 4. kijk bij het inzetten van acties naar resultaten voor het kind zelf.
- Onderzoek Kinderombudsman (september 2013) naar gezinsarmoede. Dit is een belangrijke indicator binnen de jeugdzorg. Eén op de negen jongeren groeit in armoede op met alle bijbehorende gevolgen rondom taalbeheersing, integratie, discriminatie, verkrijgen werk, etc.. In Nijkerk bestaat hiervoor specifiek de regeling Meedoen.

Hoofdstuk 3. Missie en visie

3.1 Inleiding

Nijkerk is een kinderrijke gemeente. Naast ouders die primair verantwoordelijk zijn, vormen voorschoolse instellingen en het onderwijs een centrale schakel in de opleiding en daarmee opvoeding van jongeren. In het kind- en jeugdveld zijn velen betrokken. Naast professionals (voorschoolse instellingen, onderwijs, consultatiebureau, CJG, bibliotheek, jeugd- en jongerenwerk, jeugdzorg) zijn organisaties en verenigingen ook op vrijwillige basis betrokken bij jeugdigen (sportverenigingen, scouting, kerken/moskee). Onderstaande missie en visie is met hen besproken en tot stand gekomen. Uit alle gesprekken en reacties is gebleken dat deze jeugdnota, ondanks alle onzekerheden over toekomstige taken en bevoegdheden vanuit de nieuwe Jeugdwet, op een breed draagvlak kan rekenen.

3.2 Missie

Voor de gemeentelijke missie op het jeugdbeleid vormt het Wmo beleidsplan (prestatieveld 2 Jeugd) de basis in aanvulling met de wijze waarop kinderen in Nijkerk horen op te groeien. Hiervoor is noodzakelijk dat elke jongere in de ontwikkeling naar volwassenheid zolang mogelijk een veilige, stabiele en activerende leefomgeving wordt geboden. Onderwijs en zorg moeten waar nodig en mogelijk in de directe sociale omgeving van het jongere wordt geboden. De centrale missie op het jeugdbeleid in Nijkerk is:

In een kind- en gezinsvriendelijk Nijkerk telt en doet iedereen mee en groeien jongeren zo gezond en veilig mogelijk op.

3.3 Visie

Jongeren bewegen zich veelal in drie opvoedmilieus⁴: thuis, school en buurt. Om deze opvoedmilieus is een ondersteuningsstructuur van vrijwillige inzet tot aan gespecialiseerde professionals aanwezig met wie in de opvoeding in meer of mindere mate afstemming noodzakelijk is. De situatie thuis vinden wij daarbij het meest essentieel, ook vanuit de insteek dat ouders zelf primair verantwoordelijk zijn voor hun kinderen. In Nijkerk streven we naar een situatie waarin we ‘*Samen opvoeden*’⁵ waarbij er vertrouwen is in opvoeders, in de zelfredzaamheid en betrokkenheid van een jongere. Er is sprake van een opmerkelijke samenleving en waar nodig is bij zwaardere hulpvraag (uiteindelijk) de professional aan zet. De uitdaging binnen het jeugdbeleid (zowel preventief als curatief) is om aansluiting te vinden bij de natuurlijke en vanzelfsprekende leefroutes van kinderen en hun ouders/verzorgers. Dit vraagt om een opbouw van onderop en een daarop afgestemde werkwijze en houding. In Nijkerk willen we een jeugdbeleid waarin:

1. er sprake is van ontzorgen en normaliseren;
2. we zijn gestopt in het denken in risico's, onnodig etiketteren en kleine opvoedvragen onnodig groot maken.

De zorg voor en bescherming van jeugdigen is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van ouders/verzorgers zelf. In 2010 bleek uit onderzoek dat in Nijkerk 54% van de ouders aangaf behoefte te hebben aan opvoedingsondersteuning. Een sterk opvoedklimaat sluit aan bij een sterke pedagogische civil society⁶. Deze Engelse uitdrukking is in de titel van de Jeugdnota vertaald in: *Samen opvoeden: thuis, op school en in de buurt*.

⁴ VNG, *Van denken naar doen, opvoeden versterken in de praktijk* (september 2011).

⁵ Bepalende elementen van de pedagogische civil society zijn: kwaliteit van sociale relaties, groepslidmaatschap, formele en informele netwerken, gedeelde normen, de mate van onderling vertrouwen (publieke familiariteit), wederkerigheid, inzet voor de gemeenschap en een gemeenschappelijk belang.

⁶ Micha de Winter: *Verbeter de wereld, begin bij de opvoeding*. Dat deel van de samenleving waar burgers (kinderen, jongeren, ouders en andere volwassenen) in vrijwillige verbanden verantwoordelijkheid nemen voor

3.4 Kernwaarden

Het jeugdbeleid Nijkerk gaat uit van de volgende kernwaarden die richting geven voor de wijze waarop bestaande en nieuwe taken worden uitgevoerd:

- *Veiligheid van kinderen en jongeren gaat altijd voor.* Er wordt gewerkt aan stabiele en veilige thuissituaties met waar nodig een actieve armoedebestrijding. Waar de veiligheid van de kinderen in het geding is wordt door professionals ingegrepen ten nadele van ouders/verzorgers.
- *Zoveel mogelijk jongeren wonen thuis.* Verschillen moeten meer dan tot op heden geaccepteerd worden en ouders/verzorgers moeten hierin gefaciliteerd worden. Is tevens in lijn met de ontwikkelingen vanuit Passend Onderwijs. Er wordt gewerkt vanuit de leefwereld van het gezin.
- *Er is vertrouwen in jongeren en hun ouders.* Vanuit de gedachte van de gespreide verantwoordelijkheid is er vertrouwen in de jeugd, hun ouders en de samenleving als geheel met vrijwillige en professionele begeleiding rondom het gezin. De eigen kracht van mensen, jong en oud, wordt maximaal benut en aangesproken.
- *Er is sprake van een actief betrokken samenleving.* Via de inzet vanuit medewerkers in de (voor/vroeg)scholen, het jeugd- en jongerenwerk en de vele vrijwilligers in bv. het verenigingsleven, de kerken en de moskee is een bron aan kennis en kunde over jongeren en hun gezin aanwezig. In een opmerkelijke samenleving bespreekt de directe omgeving eerst de lichte hulpvraag met jongeren en ouder(s) zelf. Bij zwaardere zorg moet er uiteraard worden opgeschaald.
- *1 gezin, 1 plan, 1 regisseur.* Dit is het principe van waaruit bij een hulpvraag wordt gewerkt zodat maximaal vertrouwen kan worden opgebouwd.
- *Zorg wordt zo licht als mogelijk en zwaar als nodig ingezet.* Het streven is om een zo groot mogelijke groep jongeren via de lichte zorg in de 0^e en 1^e lijn op maat te ondersteunen en via de meest voor de hand liggende vindplaatsen.
- *De ondersteuning moet direct goed zijn (first time right).* Het hulpaanbod moet snel en effectief zijn om duurdere zorg te voorkomen. Waar zwaardere zorg nodig is wordt op een gecoördineerde wijze opgeschaald.
- *Professional aan zet bij noodzakelijke zorg.* Nijkerk wil professionals de ruimte bieden om vanuit hun deskundigheid de benodigde zorg te bieden. In Nijkerk wordt zo thuisnabij mogelijk gewerkt via daarvoor speciaal ingerichte gebiedsteams. Waar mogelijk ontstaat er één (regionaal) registratie- en verantwoordingssysteem zodat de overhead minimaal is en maximaal hulp op het kind en de jongere wordt ingezet.

3.5 Wat willen we bereiken

In Nijkerk is het gemeentelijke jeugdbeleid geslaagd als er sprake is van een gezinsgerichte aanpak waarin de zelfredzaamheid van kinderen en het gezin wordt versterkt. In de uitvoering moet het gewoon zijn om over opvoeden te praten en ondersteuningsvragen te stellen. Daarbij willen we de bestaande initiatieven en krachten in Nijkerk benutten ter ondersteuning van een actieve en betrokken samenleving waarbij er waar gewenst ruimte is voor identiteit. Collectieve voorzieningen in het preventieve veld worden optimaal benut, waar er een zwaardere hulpvraag is wordt het aanbod zoveel als mogelijk binnen de gemeente geboden. Waar nodig wordt opgeschaald. Als de veiligheid van een kind of jongere in het geding is, staat altijd het belang van het kind/jongere voorop. Vanuit dat perspectief wordt gehandeld/ingegrepen.

een pedagogisch klimaat waarin het goed opvoeden en opgroeien is, in samenwerking met of juist als tegenkracht tot overheden (gemeenten, de jeugdsector, het welzijnswerk), bedrijven en andere civil society organisaties (bijvoorbeeld sportverenigingen en kerken).

Hoofdstuk 4 Kenmerken en focus jeugdbeleid

De afgelopen jaren is vanuit de Tussennotitie Jeugd- en Onderwijsbeleid veel tot stand gekomen (zie bijlage). Vanuit deze inzet is binnen zowel het veld als in het gemeentehuis veel informatie en kennis beschikbaar over welke elementen in het gemeentelijke jeugdbeleid om reguliere en met het oog op de nieuwe jeugdwet extra inzet vragen. Aanvullend op de aanwezige kennis is de nulmeting uit 2011 herijkt en zijn enquêtes onder jongeren tussen 10 en 18 jaar uitgezet. Met medewerking van het onderwijs en het jeugd- en jongerenwerk is bijzonder goed op deze enquêtes gereageerd. Hieronder zijn de resultaten verkort weergegeven. In een losse bijlage zijn de resultaten na te lezen.

4.1 Vervolgmeting Jeugdbeleid

Voor de Tussennotitie Jeugd- en Onderwijsbeleid is in 2010 een nulmeting opgemaakt. Als onderlegger van deze jeugdnota is een vervolgmeting (augustus 2012) opgesteld naar de stand van zaken ten aanzien van de jeugd in Nijkerk. Resultaten uit deze informatie is in lokale actiepunten vertaald. Naast algemene kenmerken is gekeken naar specifiek de fysieke gezondheid, het welbevinden, opvang, onderwijs en werk, vrije tijd en de positie van het CJG. De vervolgmeting is benut in de gesprekken met alle ketenpartners en als onderlegger voor deze nieuwe jeugdnota. Voor de Nijkerkse jeugd ontstaat het volgende beeld:

Achtergrondkenmerken: van de jongeren tot en met 23 jaar wonen er 2.814 in Hoevelaken, 1.101 in Nijkerkerveen en 8.808 in Nijkerk. Het aandeel jongeren betreft 30,6% van de Nijkerkse populatie. Van hen heeft ongeveer 80% een gezinssamenstelling met eigen vader en moeder, de rest groeit op binnen een eenoudergezin, co-ouderschap of een of beide ouders met nieuwe partner. 66% van de jongeren (meting 2010) rekent zich tot een geloof. Het merendeel groeit op in gezinnen met lage inkomens (25%) of modaal inkomen (47%) voor wat betreft de sociaal economische status. Er zijn jaarlijks enkele tienermoeders en een derde deel van de jongeren boven de 20 jaar is woningzoekend. 10% van de inwoners van Nijkerk is allochtoon, waarvan de helft van niet-westerse afkomst.

Gezondheid: jongeren bewegen beter dan in het verleden. Eetpatronen blijft een aandachtspunt. De meeste gezondheidswinst is te behalen bij het voorkomen van middelengebruik. 8% van de jongeren heeft een risico-indicatie. Van hen betreft het 26% psychosociale problematiek, 26% voeding/overgewicht en 15% ontwikkelingsproblemen. Ook somatische klachten aan ogen (13%) en oren (11%) komen in deze groep geregeld voor. 14% van de jongeren heeft geslachtsgemeenschap gehad. Acties rondom gezondheid worden in het gezondheidsbeleid en vanuit de sportnota opgepakt.

Welbevinden: met het merendeel van de jongeren gaat het qua welbevinden goed. Een aantal jongeren heeft (tijdelijk) last van psychosociale problematiek en of is eenzaam waarbij de situatie thuis vaak een rol speelt. 14% heeft last (gehad) van pestgedrag, 16% meldt weleens geestelijk mishandeld te zijn, 7% lichamelijk. De deelname aan het jeugd- en jongerenwerk laat een stevig opgaande lijn zien. In Nijkerk krijgen jaarlijks honderden jongeren te maken met begeleiding en/of jeugdhulpverlening. Deelname aan het maatschappelijk werk stijgt bij met name eenoudergezinnen.

Opvang, onderwijs en werk: in 2012 bezocht ongeveer 50% van de peuters de peuterspeelzaal, er waren 75 VVE-plekken. Daarnaast werd VVE aangeboden door een aantal kinderopvangorganisaties. Het aantal jongeren in het primair onderwijs daalt licht. Ongeveer 10% van de jongeren heeft op basis van de gewichtenregeling een achterstand weg te werken. Het schoolverzuim daalt door een gerichte gemeentelijke inzet, het aantal diploma's stijgt. Binnen het primair onderwijs, het MBO en ROC is nog veel winst te halen bij

verzuimmeldingen/leerplicht. De jeugdwerkloosheid is laag maar stijgend. Het aantal bedrijven in Nijkerk is in de periode 2007 – 2010 toegenomen.

Vrije tijd: lidmaatschap van sportverenigingen neemt af. Er wordt veel gebruik gemaakt van sociale media. De buitenspeelruimte wordt goed gewaardeerd. De jongerenoverlast neemt af en uit de laatst bekende gegevens blijkt dat Nijkerkse jongeren ook minder in de jeugdcriminaliteit terecht komen. Van de geregistreeerde diefstallen is rond de 30% minderjarig.

4.2 Jongerenenquêtes

Aanvullend op de vervolgmeting zijn onder jongeren in de leeftijdsgroepen 10 tot 12 jaar en 12 tot 18 jaar schriftelijke enquêtes afgenomen. Hierop is een bijzonder goede respons gekomen. Er zijn 36 vragenlijsten door jongeren tussen de 10 en 12 jaar ingevuld en maar liefst 175 voor jongeren tussen 12 en 18 jaar (zie bijlage). Bij de percentages zijn de 'geen mening' en 'geen antwoord' meegenomen (totalen dus 36 en 175 jongeren). In de uitwerking van deze jeugdnota worden diverse acties als reactie op onderstaande resultaten.

10 – 12 jarigen (89% uit Nijkerk).

Activiteiten: 27 spelen meer dan 10 uur spelletjes op de tablet/l-pad. 19 vinden dat er voldoende speelplek is en 23 spelen in het weekend veel buiten. Bijna 80% vindt dat er genoeg sportaanbod in de gemeente is al vindt 72% dat er meer trap/voetbal- of speelveldjes in de eigen buurt mogen komen. Hetzelfde aantal jongeren vindt het een goed idee om de schoolpleinen ook na schooltijd te openen. 75% weet wat Blits en Chill Out is en welke activiteiten er worden aangeboden. 78% is lid van een sportvereniging.

Veiligheid en zorg: 92% vindt het thuis fijn, 2 jongeren niet (6%). Geen enkel kind wordt gepest op school, maar wel geven 7 jongeren aan dat andere kinderen wel eens vervelend doen. 2 jongeren voelen zich vaak verdrietig. 61% kan met de juf of meester praten als ze iets vervelend vinden, 8 jongeren vinden het moeilijk om naar iemand voor hulp toe te gaan.

De gemeente Nijkerk: door 15 jongeren is genoemd dat de gemeente met name aandacht moet besteden aan (meer) speel/voetbalvelden/plekken.

12 – 18 jarigen (69% Nijkerk, 13% andere gemeente, 10% Hoevelaken, 5% Nijkerkerveen).

Activiteiten: 78% vindt dat er voldoende sportmogelijkheden aanwezig zijn, 50% vindt dat men buiten de sport om bij genoeg andere verenigingen terecht kan om actief te zijn. 20% vindt dat er genoeg weekendactiviteiten zijn, 47% vindt van niet. 57% vindt dat er meer te doen moet zijn op de zondag, 22% vindt van niet. 30% maakt actief gebruik van de bibliotheek. 63% is blij met de stichting Jeugd en Jongerenwerk, 23% maakt actief gebruik van de jongerencentra.

Veiligheid en zorg: 70% van de jongeren voelt zich veilig op straat, 18% is het daarmee niet eens. Op straat wordt 27% wel eens lastig gevallen. 20% geeft aan dat men op straat makkelijk aan (soft)drugs kan komen. Opvallend is dat 70 jongeren bij deze vraag geen mening hebben. 60% van de jongeren geeft aan dat zij weten waar ze met problemen terecht kunnen als hun ouders hen niet kunnen helpen (18% niet). Van de jongeren wil 71% meebeslissen over hun situatie of oplossingen als er een zorgvraag is. 61% voert het liefst met de eigen ouders een gesprek als er problemen zijn, 13% geeft de voorkeur aan een gesprek met de huisarts of iemand van school. Van de jongeren geeft 26% aan het moeilijk te vinden om naar iemand anders toe te gaan voor hulp, 46% heeft hier geen problemen mee.

Als jongeren problemen hebben dan worstelen ze met de volgende zaken:

Problematiek bij jongeren (in aantallen)			
Onderwijs 79	Vriendschappen 71	Eenzaamheid 36	Cyberpesten 20
Sexualiteit 15	Financiën 11	Alcohol 9	Gevaarheid 6
Anders 6	Niets 6		

De gemeente: 35% van de jongeren voelt zich betrokken binnen de gemeente Nijkerk, 34% niet (anderen geen mening). 53% van de jongeren hecht aan een vorm van jongerenparticipatie, slechts 8 jongeren niet. 61 jongeren geven ook aan daar graag zelf aan bij te willen dragen (35%). Van de jongeren vindt 39% dat de gemeente te weinig doet voor jongeren, 29% is het daar niet mee eens. 53% vindt dat de gemeente zich meer voor activiteiten voor jongeren met een beperking moet inzetten, 13 jongeren zijn het daarmee niet eens. 36% van de jongeren geeft aan dat de gemeente hen niet met informatie hoeft te bereiken (maar wel de vragenlijst ingevuld), via de social media, de mail, mobiel of een brief geeft tot 25% van de jongeren aan dat de gemeente op deze manier met hen zou kunnen communiceren. Extra aandacht moet de gemeente volgens 32 jongeren besteden aan meer activiteiten in het weekend en voor 22 jongeren gaat de voorkeur uit naar hangplekken voor de jeugd.

4.3 Speerpunten Jeugdbeleid Nijkerk

Op basis van meer dan 35 gesprekken met betrokken samenwerkingspartners in het veld, bovenstaande resultaten vanuit de vervolgmeting en de jeugdenquêtes brengen we in de uitvoering van het jeugdbeleid een strakke focus via twee speerpunten:

1. Nijkerk zo kind- en gezinsvriendelijk als mogelijk en
2. talenten maximaal benutten

Binnen deze twee speerpunten wordt de gehele periode van een kind en jongere tussen min negen maand en drie-en-twintig jaar gevat. Alle gemeentelijke activiteiten vanuit zowel jeugd, Passend Onderwijs als Jeugdzorg vallen hieronder. Een derde speerpunt, te weten 'Sportief en Gezond', is opgepakt in de nota Volksgezondheid. Ongezonde voedingspatronen staan meestal niet op zichzelf en gaan vaak gepaard met opvoedkundige vaardigheden, slaaphygiëne, geen geld voor sport, etcetera. De uitwerking van buurtsportcoaches wordt benut om de inzet op alle drie de speerpunten te versterken waaronder de inzet op sportiviteit en gezondheid.

Nijkerk kind- en gezinsvriendelijk ⁷	Talenten maximaal benutten
Jongeren groeien tegenwoordig op in een complexe samenleving. Met een grote mate van bewegingsvrijheid, door nieuwe media vaak buiten het blikveld van de ouders. Binnen Nijkerk zijn krachtige verbanden rondom (voor)scholen, verenigingen, kerken en instellingen aanwezig. Nijkerk wil deze kracht van de samenleving actief benutten en daarmee het gezins- en kindvriendelijke karakter versterken.	Nijkerk zet zich in voor jeugd -9 maand tot en met 22 jaar. In deze periode is er sprake van 'breukmomenten'. Via een doorgaande leer- en zorglijn willen we de periode 0 tot 4, 4 tot 12, 12 tot 18 en 18+ aan elkaar verknopen zodat geen kind/jongere buiten beeld komt en er waar nodig directe ondersteuning geboden wordt. Daarbij gaan we uit van de talenten en kracht die bij een jongere en zijn/haar gezin aanwezig zijn.

In Nijkerk willen we bestaand, veelal wettelijk verplicht, beleid continueren dan wel versterken vanuit de insteek van het samen opvoeden. Een stevig preventief fundament is daarvoor met het oog op de transitie van de jeugdzorg noodzakelijk. Daarbij hoort een gerichte inzet ter ondersteuning van jongeren met een (dreigende) achterstand op het gebied

⁷ Hiermee wordt de leeftijd van 0 tot 23 jaar bedoeld. Over het algemeen wordt de leeftijd van kinderen op 0 tot 12 jaren gesteld en bij jongeren op 12+.

van taal, rekenen, sociaal-emotionele of motorische ontwikkeling. Tijdige signalering en gerichte actie richting de jongere en het gezin zijn essentieel. Het netwerk rondom kinderen en jongeren willen we hierin actief benutten. De wijze waarop de huidige samenleving jongeren etiketteert is doorgeslagen met bijgaande financiële gevolgen. In Nijkerk willen we meer dan nu het geval is verschillen tussen jongeren accepteren.

De ontwikkelingen vanuit het Passend Onderwijs om jongeren meer in de eigen omgeving onderwijs te geven, biedt kansen en past bij deze denkwijze. Ouders/ verzorgers en jongeren zelf worden vanuit hun eigen kracht ondersteund. Pas nadat de ondersteuning en begeleiding in de eigen omgeving en met lichte ondersteuning niet tot een oplossing komt, of de situatie is te kwetsbaar voor de jongere(n) dan wordt doorgeschakeld naar zwaardere zorg. Vanuit de transitie Jeugdzorg streven we naar een zo preventief mogelijk aanbod waardoor steeds minder zwaardere zorg noodzakelijk is. Een aantal jongeren en hun gezinnen blijven echter altijd zwaardere (jeugd)hulp nodig hebben, hoe succesvol de transitie Jeugdzorg ook wordt. In de uitwerking worden altijd waar nodig en mogelijk verbindingen met de andere transities in het sociale domein gelegd, zodat de aanpak zo gezinsbreed mogelijk is.

Quotes samenwerkingspartners Jeugdnota
Alle kinderen willen gezien worden, iemand zijn in de ogen van anderen, willen er toe doen en ergens bijhoren.
Zoek bij een hulpvraag niet het antwoord in de zorg, maar in het versterken van het welzijn van mensen.
We zijn aantoonbaar doeltreffend en doelmatig. De maatschappelijke effecten van onze diensten geven we vooraf aan en we verantwoorden de realisatie ervan.
Jongeren en hun ouders hebben informatie nodig om goed te kunnen functioneren. Net als leerkrachten informatie nodig hebben om een kind goed te kunnen zien.
Vriendschap kunnen sluiten is een van de belangrijkste voorwaarden voor de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen.
Van geen wijken weten als het moeilijk wordt.

Hoofdstuk 5 Activiteiten Nijkerk 2014 - 2018

5.1 Inleiding

De twee gemeentelijke speerpunten vormen de kapstok voor het jeugdbeleid voor de komende jaren en sluiten aan bij de inzet die in Nijkerk al in grote mate aanwezig zijn. De speerpunten zijn in lijn met het Wmo beleidsplan *'Meedoen vanuit eigen kracht en energie'* en de gezondheidsnota. In deze jeugdnota ligt meer nadruk op de eigen verantwoordelijkheid in relatie tot het (her)ontdekken en versterken van de eigen kracht. In onderstaande uitwerking wordt geen aandacht besteed aan alle reguliere en wettelijk verankerde taken die de gemeente de afgelopen jaren al grondig heeft opgepakt zoals het leerlingenvervoer, handhaving kinderopvang en de onderwijsachterstandenbestrijding. Voor de onderwijshuisvesting is onlangs het Integraal Huisvestingplan vastgesteld, voor de voorschoolse voorzieningen is een harmonisatieproces doorlopen. Verder is het Beleidskader Brede Scholen vastgesteld. De jeugdgezondheidszorg is in de Gezondheidsnota opgenomen. Vanuit beide in deze Jeugdnota geformuleerde speerpunten zijn activiteiten geformuleerd die ter voorbereiding op de transitie Jeugdzorg het preventieve fundament in Nijkerk versterken.

5.2 Activiteiten Jeugd 2014 - 2018

Vanuit de tussenmeting, de gesprekken met onze samenwerkingspartners en de jongerenenquêtes wordt aan de volgende activiteiten de komende jaren, ter versterking van het preventieve fundament in Nijkerk, extra aandacht besteed. In bijlage VII zijn deze negen onderdelen uitgewerkt.

1. **Veilige thuissituatie:** de basis voor een fijne jeugd is een veilige thuissituatie. Versterking van de signalerende kracht van de samenleving en betrokkenen in voorscholen, onderwijs, verenigingsleven is belangrijk. Hulp en ondersteuning moet dichtbij huis en in nauwe afstemming met de jongere en het gezin worden aangeboden.
2. **Coördinatie van zorg met duidelijk belegde verantwoordelijkheden:** voor een stevig preventief beleid is samenwerking binnen de gehele jeugd- en onderwijsketen van 0 tot 23 jaar van belang. Daarbij moet meer inzet gepleegd worden op het jonge kind (tot 4 jaar) en jongeren in de leeftijd van 18+ (behalen startkwalificatie en uitstroom uit de jeugdzorg). Ketenregie, doorzettingsmacht en het maximaal benutten van de mogelijkheden rondom privacy vragen hierbij nadrukkelijk aandacht.
3. **Psychosociale zorg:** veel jongeren hebben in hun leven te maken met psychosociale problematiek, bijvoorbeeld vanuit onzekerheid, leerproblemen, pestgedrag, of verslavingen. Versterking van de ondersteuning aan deze relatief grote groep jongeren is belangrijk om zo tijdig als mogelijk ondersteuning te kunnen verlenen.
4. **Optimale benutting openbare ruimte:** Nijkerk heeft veel groene buitenruimte waarin jongeren hun vrije tijd kunnen doorbrengen. Bij veel jongeren bestaat de wens om meer voorzieningen in de eigen wijk te hebben. Schoolpleinen zijn veilige plekken met gecertificeerde voorzieningen. Tot op heden wordt deze ruimte onvoldoende benut. Vanuit de nota Maatschappelijk Vastgoed is de lijn ingezet om met gemeentegeld gefinancierde voorzieningen beter te benutten.
5. **Voor- en vroegschoolse educatie:** het vroegtijdig aanpakken van achterstanden op het gebied van taal, rekenen of sociaal-emotionele ontwikkeling zorgt ervoor dat jongeren een plezierige schooltijd hebben en kunnen meekomen. Voor de eigen ontwikkeling en een optimale ontplooiing is dit een basisvoorwaarde.
6. **Versterking thuisnabij onderwijs:** de ontwikkelingen vanuit het Passend Onderwijs willen we benutten in combinatie met deelname van deze jongeren aan het verenigingsleven in Nijkerk zodat de aanwezige talenten optimaal worden benut.
7. **Behalen startkwalificatie:** een jongere die zonder startkwalificatie op de arbeidsmarkt terecht komt heeft daar zijn/haar hele leven nadeel van. In principe moet iedere

jongere die in Nijkerk het onderwijs verlaat met minimaal een startkwalificatie de arbeidsmarkt betreden. Voor een aantal jongeren is een certificaat al een geweldige prestatie. Ook zij moeten beloond worden voor behaalde resultaten, zolang een ieder maar het optimale talent uit zichzelf haalt op school.

8. **Ondersteuning jonge mantelzorgers:** veel jongeren verlenen thuis of de directe omgeving mantelzorgtaken. Voor een aantal van hen heeft dit consequenties in de opvoeding (financieel, psychosociaal, besteding vrije tijd, etc.). Deze groep jongeren van wie een deel kwetsbaar is, worden actiever dan tot op heden ondersteund en/of gewaardeerd.
9. **Actief burgerschap:** Nijkerk kenmerkt zich door actieve inzet van duizenden inwoners. Voor de toekomst blijft inzet noodzakelijk en zeker in een opmerkelijke samenleving is een grote mate van vrijwillige betrokkenheid noodzakelijk. In de uitwerking van het jeugdbeleid willen we met ketenpartners beoordelen of en zo ja welke vormen van maatschappelijke participatie mogelijk zijn.

De in deze jeugdnota benoemde activiteiten zijn op hoofdlijnen en thematisch uitgewerkt (zie tabel). In de voorbereiding van de transitie jeugdzorg worden door het Rijk de komende maanden kaders voor de uitvoering gesteld. Daarmee worden ze werkbaar voor de professional die op zijn manier de meest efficiënte werkmethode daaraan kan koppelen. Vanuit een heldere gemeentelijke regie (waaruit duidelijk wordt wie waarvoor verantwoordelijk is en wat ieders bevoegdheden zijn) aan de voorkant en tijdige afstemming moet het resultaat zijn dat jongeren en hun ouders zoveel als mogelijk ondersteuning krijgen.

Thematische inzet	Thuis	(voor) School	Wijk
Preventie/ psychosociale inzet	Reguliere opvoeding Controles op	KCO ZAT's Intern begeleiders/ RT-ers onderwijs	Jeugdgezondheidszorg 0 – 18 Jeugd- en Jongerenwerk CJG & Gezondheidscentra Jongeren op Gezond gewicht FrisValley (alcoholmatiging) Buurt Sport Coaches (per 2014) Gezinscoaches (tzt)
Taalstimulering	Bibliotheek	VVE-beleid Peuterspeelzalen Kinderopvang Scholen	Bibliotheek
Succesvolle schoolloopbaan	Leerlingenvervoer richting speciaal onderwijs	Onderwijshuisvesting Gymzalen en sporthallen (voor) school Leerplicht/RMC	Schoolpleinen openstelling Speelveldjes Jeugd- en jongerenwerk Buurt Sport Coaches
Talenten benutten	Reguliere opvoeding	Onderwijs- en zorgstructuur Scholen	Verenigingsleven Kerken & Moskee
Veiligheid	Gebiedsteams AMK	KCO ZAT's	Collectieve aanbod Politie Jeugd- en Jongerenwerk Buurt Sport Coaches (per 2014) Veiligheidshuis

Niet de registratie staat voorop, maar het behaalde resultaat. In het gemeentelijke subsidie- en inkoopbeleid komt dit tot uitdrukking, zowel in de door ketenpartners te behalen doelen als in de wijze van verantwoording. Daarbij worden ook afspraken gemaakt over de overhead van organisaties. Nijkerk wil dat de inzet zich richt op de uitvoering en daarmee op platte organisaties. Vanuit het in professionals gestelde vertrouwen regelt Nijkerk het zorgaanbod van zich af (via heldere regie vooraf). De inkoop van jeugdhulp wordt in nauwe afstemming met gemeenten in de FoodValley nader uitgewerkt. Wij streven na dat budgetten flexibel ingezet kunnen worden ten behoeve van de effectiviteit en efficiëntie van de ondersteuning. In 2014 wordt in afstemming met de FoodValley gemeenten concrete voorstellen aan gemeenteraden gedaan.

5.3 Monitoring

Voor de beleidsperiode 2014 – 2018 beoordelen we op een aantal aspecten welke resultaten de gemeente boekt. Dit betreft op hoofdlijnen de versterking van de gemeente Nijkerk als kind- en gezinsvriendelijke gemeente en de maximale talent benutting bij kinderen en jongeren. Via reguliere jaarverslagen worden de ontwikkelingen en te ondernemen acties gevolgd. Er wordt geen aparte jeugdmonitor opgezet. Nijkerk is een doe-gemeente en te klein om een aparte afdeling statistiek op te zetten. Waar wordt gemonitord moet dit minimaal breed over het sociale domein heen worden uitgevoerd. Via de vele jaarverslagen (VGGM, samenwerkingsverband Passend Onderwijs, leerplicht, CJG (op termijn jeugd/sociaal team) worden de ontwikkelingen op de voet gevolgd en aan de gemeenteraad gerapporteerd. De gemeente kan bij de uitvoering van activiteiten zien wat er gebeurt, hoeveel jongeren betrokken zijn (of in zorg) en welke kosten daarmee samenhangen. Het effect van de versterking van het preventieve fundament en de geboden zorg is niet jaarlijks te monitoren. Voor een meerjarige trend worden de ontwikkelingen bij jongeren via het E-Movo onderzoek (eens per 3 jaar via de VGGM) beoordeeld. Op deze monitor blijft Nijkerk aangehaakt. Aanvullende onderzoeken vinden niet plaats aangezien uit een jaarlijkse verschuiving amper conclusies zijn te trekken. Pas over meerdere jaren beoordeeld zal blijken of de ingezette acties effect sorteren. Via de jaarverslagen en de reguliere gesprekken met onze samenwerkingspartners (relatie beschikking/contracten) volgen we of de komende jaren in Nijkerk onderstaande resultaten behalen. Zo niet dan volgt een bijstelling. Via de reguliere rapportages aan college en gemeenteraad wordt gerapporteerd over de jaarlijkse ontwikkelingen. In 2018 willen we het volgende hebben behaald:

Nijkerk kind- en gezinsvriendelijk	Talenten maximaal benutten
• Informatie, advies en de toeleiding naar jeugdhulp wordt op logische vindplaatsen dichtbij de woning georganiseerd. • Van de jeugdhulp wordt 90% via oa. inzet gebiedsteams in de eigen wijk geboden. • Van de jongeren die vanuit Passend Onderwijs in Nijkerk onderwijs ontvangen wordt minimaal 50% lid van een (sport)vereniging. • Schoolpleinen zijn na schooltijd open. • Zorgcoördinatie vindt waar mogelijk in 1 ICT-systeem plaats. • Psychosociale problematiek bij kinderen en jongeren wordt vroegtijdig gesignaleerd en aangepakt.	• Alle VVE-jongeren zijn in beeld. • Minimaal 90% van de jongeren vanuit Passend Onderwijs volgt in Nijkerk onderwijs. • Jaarlijkse stijging benutting Verwijsindex met 25%. • In 2018 zijn er 40% minder voortijdig schoolverlaters. • Jongeren behalen een startkwalificatie en/of certificaat. • 100 jonge mantelzorgers ontvangen ondersteuning.

Hoofdstuk 6. Gemeentelijke regie

6.1 Inleiding

Met de decentralisaties in het sociale domein krijgen gemeenten aanzienlijk meer verantwoordelijkheden. De uitdaging is om met minder middelen en de verschuiving richting preventief beleid te zorgen dat jongeren en gezinnen die ondersteuning nodig hebben, aanvullend op de eigen kracht, ook jeugdhulp krijgen. Dit vraagt om inspanning van organisaties, maar ook om een duidelijke gemeentelijke regie. De regie en de aansturing moet echter geen afbreuk doen aan de eigen verantwoordelijkheid van inwoners en betrokken ketenpartners en het vertrouwen dat wij in hen hebben. Een wijkgerichte werkwijze kan alleen succesvol zijn als deze zo 3D breed mogelijk wordt opgepakt en niet vanuit regelgeving langs elkaar wordt gewerkt.

6.2 Regierollen

De rol van de gemeente is vooral het ondersteunen van lokale en regionale samenwerkingspartners. Binnen deze faciliterende functie zijn verschillende rollen te onderscheiden die de gemeente vervult. De uitdaging, passend bij het door de gemeente Nijkerk gewenste 'nieuwe werken' en 'van je af organiseren', is om bij elk initiatief bewust na te denken welke gemeentelijke rol past bij dat specifieke initiatief. Hieronder zijn de diverse gemeentelijke rollen kort omschreven. Per activiteit kan er sprake zijn van wisselende rollen. Voor samenwerkingspartners en inwoners moet vooraf duidelijkheid worden geboden welke specifieke rol de gemeente op zich neemt.

Procesbegeleider **Verbinder** **Kennismakelaar** **Regisseur** **Financier** **Monitor**

Procesbegeleider: als procesbegeleider is de gemeente verantwoordelijk voor het in goede banen leiden van een proces. Dit kan bijvoorbeeld door het faciliteren van bijeenkomsten met samenwerkingspartners, waarbij de gemeente de voorwaarden creëert om inzichten, ideeën, plannen en acties naar boven haalt die tot uitvoer worden gebracht.

Verbinder: de gemeente brengt rond een bepaald thema relaties tot stand tussen partijen en/of lokale en regionale overheden. Deze relaties staan in het teken van het verkrijgen van informatie, steun en medewerking. De gemeente hoeft overigens zelf geen deel uit te maken van de tot stand te brengen coalitie.

Kennismakelaar: de gemeente vergaart en selecteert kennis rond een bepaald thema en brengt deze actief onder de aandacht van partijen die daar baat bij hebben.

Regisseur: de gemeente beïnvloedt rond een bepaald thema gericht het gedrag, of de relaties van verschillende partijen, om afstemming te verkrijgen op hun doelen en handelingen met het oog op een bepaald resultaat.

Financier: de gemeente levert kapitaal om bepaalde activiteiten te kunnen bekostigen zoals voor specifieke activiteiten, huisvesting, een onderzoek of pilot. Via inkoop en contractering bepaalt de gemeente hoeveel en op welke wijze zorgaanbieders diensten leveren.

Monitor: de gemeente meet tijdens de uitvoering van de activiteiten de stand van zaken en de voortgang of het ontbreken daarvan. Doel hiervan is te bepalen of de beoogde doelstellingen en effecten worden behaald of dat bijsturing nodig is.

Vanuit zowel het gemeentelijke jeugdbeleid als het sociale domein handelt Nijkerk als volgt:

1. stelt kaders op hoofdlijnen;
2. definieert het gewenste eindresultaat;
3. stimuleert creativiteit en innovatieve kracht;
4. vertrouwt op de nabijheid van professionals en biedt hen de benodigde uitvoeringsruimte;
5. voorziet (binnen gestelde kaders) in toereikende financiering waarbij een zo preventieve inzet moet lonen;
6. stuurt op (verantwoording van) effectiviteit en efficiency, stimuleert vernieuwingen;
7. stuurt op hoofdlijnen en verantwoording achteraf via een actieve monitoring.

6.3 Communicatie op maat

De komende jaren is een heldere communicatie naar jongeren en hun ouders essentieel. Een deel van onze inwoners zal geen of andere ondersteuning krijgen, de beperkte middelen moeten zo effectief mogelijk worden ingezet. Met stapelingseffecten als gevolg van de drie decentralisaties wordt rekening gehouden. Juist in die situaties zal een groter beroep op de directe omgeving van het gezin gedaan moeten worden. Wij hebben de taak te stimuleren dat mensen die dat kunnen, hun steentje bijdragen ten behoeve van anderen die dat nodig hebben. Zo'n beweging komt niet vanzelf tot stand, vanuit de gemeente en/of een ketenpartner is hierop begeleiding en een heldere communicatie nodig. Communicatie moet op maat worden ingezet. Per doelgroep wordt bepaald of er sprake is van:

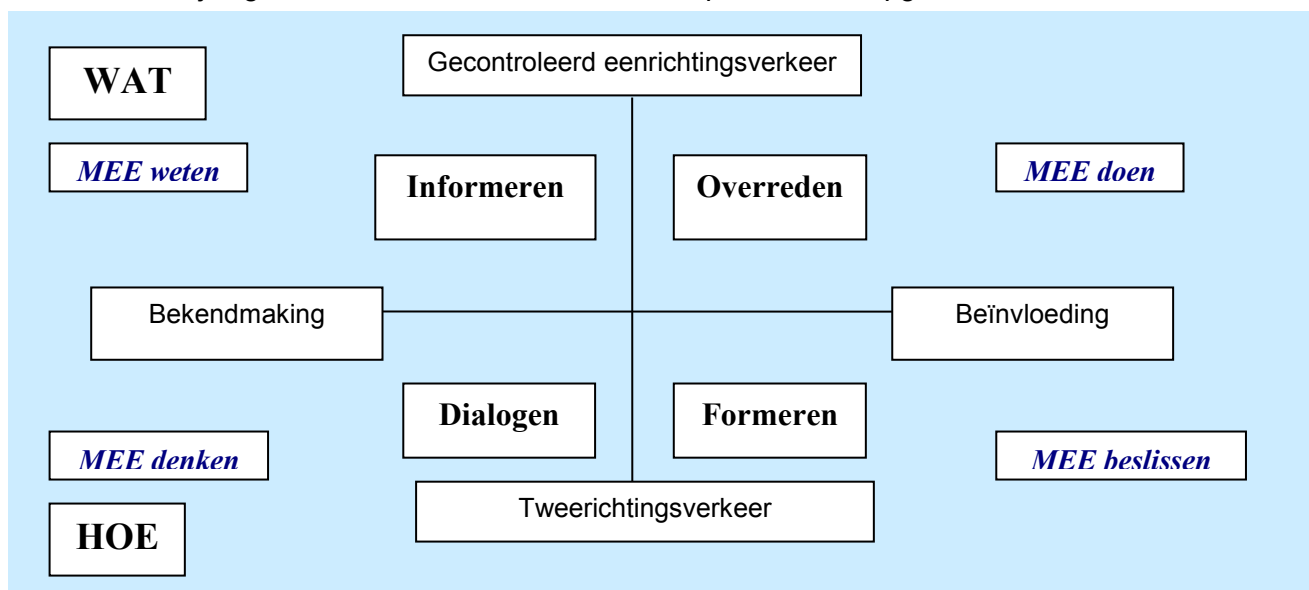
MEE weten: actoren die geen actieve rol hebben, maar wel op de hoogte gehouden moeten worden.

MEE denken: actoren die inhoudelijke inbreng hebben.

MEE doen: actoren die daadwerkelijk meewerken aan het project.

MEE beslissen: actoren met besliskracht al dan niet op basis van bevoegd gezag.

De status van de gebruiker bepaalt de wijze van communicatie. Om de keuze te bepalen is ter verduidelijking hieronder het 'Communicatiekruispunt'-model opgenomen.

Hoofdstuk 7. Financiën

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk vindt de vertaling plaats van de in deze jeugdnota gestelde doelen en bijbehorende activiteiten. De activiteiten vanuit de Tussennotitie Jeugd- en Onderwijsbeleid (gele tabel) lopen voor de komende jaren door aangezien ze nagenoeg allemaal het gevolg zijn van wettelijke verplichtingen. Het budget van het CJG wordt betrokken bij de opzet van de jeugd/sociaal team en zal uiteindelijk daarin opgaan.

7.2 Bestaande uitgaven 2014 - 2017

De uitgaven in onderstaande tabel voor de jaren 2014 - 2017 zijn conform de huidige gemeentelijke meerjarenbegroting, in lijn met de besluiten die vanuit de Kadernota zijn genomen. Het budget van het CJG wordt op termijn betrokken bij de in te richten gebiedsteams.

Jeugdbeleid Nijkerk 2014 – 2017	Financiën (huidige meerjarenbegroting Nijkerk)			
Speerpunt 1: Nijkerk gezins- en kindvriendelijk	2014	2015	2016	2017
Onderwijshuisvesting	€ 2.644.273	€ 2.684.103	€ 2.529.182	€ 2.488.259
Onderhoud scholen	€ 339.462	€ 482.462	€ 699.462	€ 825.462
Jeugdgezondheidszorg 0- 4 jaar	€ 493.000	€ 493.000	€ 493.000	€ 493.000
Jeugdgezondheidszorg 4 – 18 jaar	€ 122.624	€ 122.624	€ 122.624	€ 122.624
Centrum Jeugd en Gezin	€ 232.730	€ 232.730	€ 232.730	€ 232.730
Totaal Nijkerk gezins- en kindvriendelijk	€ 3.832.089	€ 4.014.919	€ 4.076.988	€ 4.162.075
Speerpunt 2: Talenten benutten in Nijkerk	2014	2015	2016	2017
Kwalificatieplicht	€ 11.360	€ 11.360	€ 11.360	€ 11.360
Leerlingenvervoer	€ 870.080	€ 870.080	€ 870.080	€ 870.080
<i>Bezuiniging eenmalig leerlingenvervoer</i>	-€ 50.000	0	0	0
Onderwijsachterstandbestrijding	€ 520.000	€ 520.000	€ 440.000	€ 440.000
Jeugd- en jongerenwerk	€ 256.210	€ 256.210	€ 256.210	€ 256.210
Toezicht en handhaving kinderopvang	€ 40.432	€ 40.432	€ 40.432	€ 40.432
Totaal Talenten benutten in Nijkerk	€ 1.648.082	€ 1.698.082	€ 1.618.082	€ 1.618.082

7.3 Aanvullende inzet 2014

Een versteviging van het preventieve fundament in Nijkerk is gewenst zo niet noodzakelijk met het oog op de nieuwe taken vanuit de transitie Jeugdzorg en de noodzakelijke voorbereiding daarop. Vanuit beide speerpunten zijn voor 2014 activiteiten geformuleerd ter voorbereiding op de nieuwe taakvelden. In juni 2014 zal blijken welk bedrag de gemeente Nijkerk in werkelijkheid ontvangt voor het taakveld jeugdzorg (meicirculaire). Voorgesteld wordt om voor specifiek 2014 een besluit te nemen over enkele extra activiteiten. Voorgesteld wordt om voor de jaren 2015 – 2018 in het najaar van 2014 een vervolgvorstel te maken op basis van actuele gegevens vanuit de meicirculaire, duidelijkheid vanuit een afgerond wetgevingstraject en duidelijkheid over waar jongeren vanuit Nijkerk jeugdhulp ontvangen. Waar mogelijk in combinatie met de wettelijke plicht vanuit de Jeugdwet voor een extra beleidsplan hoe gemeenten de Jeugdhulp lokaal/regionaal gaan organiseren. Onderstaande tabel geeft aan waarop in Nijkerk voor 2014 de inzet wordt gepleegd. De activiteiten 1 t/m 4 willen we in 2014 minimaal uitvoeren cq. verder uitbouwen (bijvoorbeeld inzet op eigen kracht). De inrichting van enkele gebiedsteams (sociaal domein breed) is ook noodzakelijk om de nieuwe taken per 2015 het hoofd te bieden. De wijzigingen vanuit Passend Onderwijs gaan per augustus 2014 in. Het onderwijs zal ook in 2014 de gevolgen

hiervan merken. Een integrale aanpak per 2014 zo dicht als mogelijk bij kinderen, jongeren en gezinnen sociaal domein breed is nodig.

Activiteiten Jeugdnota Nijkerk 2014	
Minimale inzet 2014	
1. Uitwerking en implementatie integrale gebiedsteams (Sociaal domein breed) in combinatie met een specifieke inzet Klein Casuïstiek Overleg (KCO) min 4 jaar (opdracht Inspectie). 2. Eigen kracht conferenties multi probleem gezinnen en 16 - 18 jarigen die de jeugdzorg verlaten (nazorg na jeugdzorg). 3. Bestrijding schooluitval in het primair onderwijs, VO, MBO en ROC via inzet leerplicht (wettelijk). 4. Experimenteer budget in relatie tot Passend Onderwijs (met 50% cofinanciering onderwijs). Hieronder vallen: educatief partnerschap, observatiesystemen, zorgprofielen, ondersteuningsaanbod, doorgaande leerlijnen, warme overdracht en actief burgerschap.	
Totaal minimale inzet	€ 195.000

Het merendeel van de activiteiten 1 t/m 4 start in het najaar van 2014. Bij de gebiedsteams is het streven om deze uiterlijk 1 oktober 2014 operationeel te hebben en de activiteiten rondom schooluitval en het experimenteerbudget starten per augustus 2014 in lijn met de start van het Passend Onderwijs. De eigen kracht conferenties wel lopen iedere maand door, maar dit betreft bescheiden budgetten die in eerste aanzet binnen de uitgaven CJG worden opgevangen. Aangezien de activiteiten (1, 3 en 4) nog in voorbereiding zijn en het merendeel pas in de loop van 2014 start is het mogelijk om de financiële wijzigingen van de vier activiteiten via de 1^e Bestuursrapportage 2014 te verwerken.

Voor 2014 is binnen de huidige jeugdmiddelen (gele tabel) geen extra budget beschikbaar. De vrijval van € 50.000 bij leerlingenvervoer komt in 2014 ten gunste van de algemene middelen en kan zodoende niet als dekking voor de activiteiten 2014 vanuit deze jeugdnota worden benut. Voor specifiek 2014 wordt voor de activiteiten 1 t/m 4 voorgesteld de benodigde uitgaven eenmalig ten laste te brengen van:

- terugontvangsten vanuit de FoodValley (ureninzet Jeugdzorg 2013) en
- invoeringskosten transitie sociale domein (= meicirculaire 2014).
- Algemene Reserve gemeente Nijkerk.

Dekking versterking preventieve inzet	2014
Beschikbaar	
Inkomsten regio FoodValley (bekostiging ureninzet Jeugdbeleid 2013)	- € 30.000
Budget meicirculaire 2014 invoeringskosten transities sociale domein (relatie 3D)	- € 80.000
Algemene Reserve gemeente Nijkerk	- € 85.000
Totaal	- € 195.000

Alle opgenomen activiteiten hebben als doel om de samenleving van Nijkerkerveen, Hoevelaken en Nijkerk te versterken. Zij kunnen daarmee geschaard worden onder prestatieveld 2 (jeugd) van de Wmo en de brede uitwerking van de transities in het sociale domein. Voor de activiteiten 5 t/m 8 worden vervolgvorststellen uitgewerkt. Dit is mede afhankelijk van beschikbare ambtelijke inzet in relatie tot alle voorbereidingen die richting de invoering van de transities in het sociale domein moeten worden doorgevoerd. De voorstellen voor deze activiteiten worden aan uw college en de gemeenteraad voorgelegd. Voor deze activiteiten wordt voor de uitvoering een budget van € 60.000 geraamd. Als een van de onderstaande activiteiten tijdig in het voorjaar van 2014 is uitgewerkt dan wordt deze gelijktijdig in het voorstel in de 1^e Bestuursrapportage 2014 opgenomen.

Activiteiten aanvullend 2014 (via vervolgvorstellen)

5. Specifieke inzet jongeren met psychische klachten.
6. Waardering/ontlasting jonge mantelzorgers.
7. Openstelling schoolpleinen + enkele hangplekken (flexibele inzet via projecten door jongeren zelf).
8. Home-Start & Kanjertrainingen.

7.4 Financiële randvoorwaarden

Per 2015 willen we in Nijkerk een vernieuwingsagenda ten aanzien van de nieuwe taken vanuit de Jeugdwet doorvoeren. In bovenstaande tabellen zijn de activiteiten opgenomen waarmee we al in 2014 willen starten. Dit om het preventieve fundament zo snel als mogelijk te kunnen versterken en werkwijzen te kunnen inregelen en ervaring te kunnen opdoen met onderlinge afstemming en overleg. Voor de jaren 2015 – 2018 volgt in het najaar van 2014 een aanvullend voorstel. In een zogenaamd gemeentelijk beleidsplan moeten alle gemeenten voorstellen over jeugdhulp, kinderscherming en jeugdreclassering borgen. Op dat moment is ook het wetgevingsproces afgerond en is bekend welk budget Nijkerk per 2015 ontvangt voor de uitvoering van de Jeugdzorgtaken.

Als onderlegger bij het inregelen van de nieuwe taken vanuit de Jeugdwet worden een aantal uitgangspunten gesteld. Deze zijn mede bepalend in de onderhandelingen die met zorgaanbieders gevoerd moeten worden. De randvoorwaarden zorgen ervoor dat er lokaal ruimte ontstaat om de preventieve inzet te versterken. Dit aangezien bekend is dat iedere euro die in preventie wordt geïnvesteerd uiteindelijk een besparing van tien euro oplevert. Zonder die vernieuwing en kanteling richting preventieve inzet (zoveel als mogelijk 0^e en 1^e lijnszorg) zullen de uitgaven jeugdhulp ontspreiden bij de inkomsten die vanuit het Rijk wordt ontvangen.

Financiële randvoorwaarden transitie Jeugdzorg

- Budget jeugdhulp wordt geïnvesteerd in hulp aan jongeren en gezinnen. We willen de efficiencykorting van uiteindelijk 15% niet ten koste laten gaan van de ondersteuning aan kinderen en gezinnen. Met de grote jeugdzorgaanbieders worden zo snel als mogelijk (al dan niet in regionaal verband) afspraken gemaakt over een maximumpercentage aan overhead.
- 40% van het budget vanuit de transitie Jeugdzorg wordt per 2018 benut voor versterking van het preventieve fundament.
- 2% van het budget van de transitie Jeugdzorg wordt benut voor stimulering innovaties.
- Vrijval van budget vanuit leerlingenvervoer blijft in principe beschikbaar binnen het sociale domein en wordt, na een vervolgvorstel via de reguliere P&C-cyclus, geïnvesteerd in de versterking van het preventieve fundament.
- Budget vanuit de nieuwe Jeugdwet wordt in lijn met de visie op het sociale domein deze beleidsperiode in zijn geheel ingezet binnen het sociale domein waarbij de primaire focus ligt op activiteiten en jeugdhulp ter ondersteuning van jongeren en hun gezinnen.

BIJLAGEN

Bijlage I Communicatietraject Jeugdnota Nijkerk

Ter voorbereiding op de jeugdnota zijn met onderstaande partijen gesprekken gevoerd. Tevens heeft de jongerenenquête veel reacties opgeleverd en is door betrokken partners zeer actief gereageerd op zowel de concept visienota als de concept Jeugdnota.

Gesprekspartners	Ketenpartners
Maatschappelijk	Bibliotheek Nijkerk, MEE, Overleg orgaan kerken Nijkerk/Raad van Kerken.
Zorg en Welzijn	Maatschappelijke Dienstverlening Veluwe, Beweging 3.0, Icare Kruiswerk, Thuiszorg, Bureau Jeugdzorg, Gezondheidscentrum Corlaer en de Nije Veste (oa. huisartsen), St. Jeugd- en jongerenwerk, CJG, Sigma, Zorgbelang Gelderland.
Vrijetijd	AVN, Mixed Hockey Club Nijkerk, Sparta Voetbal, Hengelsport, Nijkerkse Crosclub, Scouting.
Scholen/Kinderopvang	SPN, Villa Vrolijk/Prokino, Blauwe Dromedaris, Corlaer College, Hervormde Schoolvereniging, PCO Gelderse Vallei, De Hoeve Hoevelaken.
Woningcorporaties	Woningstichting Nijkerk.

Enquête jongeren:

- 10 – 12 jarigen: 36 reacties
- 12 – 18 jarigen: 175 reacties

Reactie op Visienota (december 2012)	Reactie op Concept Jeugdnota (juni 2013)
Bibliotheken Nijkerk, dhr. R. Zuidhof	Bibliotheken Nijkerk, Dhr. R. Zuidhof
't Blokhuus, Dhr. Berens	Gezondheidscentrum Corlaer, Dhr. M. de Romph
Careander, Hans Oosterink	Groenhorst College, Mw. J. Visser
Corlaer College, dhr. Bokkers	Corlaer College, Dhr. Bokkers
Fortius Fysiotherapie, dhr. G. Koorevaar	VGGM, Mw. S. Mustert
HSN scholen, Dhr. J. Blonk	Peuterspeelzaal De Triangel, Mw. M. Post
Huisarts, de heer Van de Kuinder	Moedige Moeders Nijkerk, Mw. W. Botmer
Huisarts, de heer Oldenburger	Sovee Amersfoort, Dhr. R. Cabau
Humanitas NWV, Dhr. O. Wagenaar	Icare, Mw. I. van Tol
Mw. W. van Iwaarden	Mw. W. Hogeman (maatschappelijk werk)
Koningin Beatrixschool, Mw. Vd Ploeg	Bureau Jeugdzorg Gelderland, Dhr. J. van Kouterik
Koningin Emmaschool Nijkerk	Trajectum, Mw. J. Runia
MEE Veluwe, Dhr. B. Hammer	MEE Veluwe, Dhr. B. Hammer
Oranje-Nassauschool, dhr. H. Hiemstra	Basisschool Het Baken, Mw. A. Beumer
Peuterspeelzaal Nijkerk, Mw. A. Reichardt	Hervormde Scholen Nijkerk, Dhr. J. Blonk
Regionale vereniging van vrijevestigde psychologen en psychotherapeuten Gelderland	PCO Gelderse Vallei, Dhr. J. van den Brink
Wmo Adviesraad Nijkerk	Wmo Adviesraad Nijkerk

Bijlage II Wet- en regelgeving en beleidsnota's

De volgende nationale wetten hebben een relatie met deze jeugdnota:

- Wetten primair en voortgezet onderwijs;
- Wet maatschappelijke ondersteuning;
- Wet Publieke Gezondheid (Wpg), verder uitgewerkt in het Besluit publieke gezondheid; het Basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en de Richtlijn Contactmomenten;
- Wet op de Jeugdzorg en de (in de maak zijnde) landelijke nieuwe jeugdwet;
- Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen;

- Invoering Passend Onderwijs⁸ (met bijbehorende verplichting: het voeren van een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO));
- Wet OKE (Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie);
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Lokaal vindt er afstemming plaats met:

- Coalitieprogramma Nijkerk '*Helder als glas*';
- Wmo beleidsplan 2012-2015: '*Meedoen vanuit eigen kracht en energie*';
- Nota gezondheidsbeleid Nijkerk 2012-2015 '*Vivat Floreat: Leef en bloei*';
- Sportnota Nijkerk 2013 – 2025;
- Nota Maatschappelijk Vastgoed Nijkerk 2013 -2025;
- Afwegingsmodel Handhaving en sanctiebeleid kinderopvang en peuterspeelzalen;
- Programmabegroting gemeente Nijkerk 2014 – 2017;
- Meerjarig bibliotheekbeleidsplan.

Regionaal wordt er aangesloten bij:

- de Regionaal Educatieve Agenda (REA).
- de regionale jeugdvisie: '*Zorg voor jeugd in de FoodValley*'.

Bijlage III Kernpartners sport

Naam sportvereniging	Aantal Jeugdleden
Gymnastiekvereniging Hellas	208
Hengelsportvereniging "Hoop op Geluk"	118
Hockey Club Nijkerk	202
Korfbalvereniging Sparta Nijkerk	207
Korfbalvereniging Telstar	114
Mixed Hockeyclub Hoevelaken	221
Nijkerkse Gymnastiekvereniging "Excelsior"	335
Nijkerkse Sport Club	149
Nijkerkse Tennis Club	191
Nijkerkse Volleybal Club (NVC)	109
Sportclub Hoevelaken	382
Sportvereniging Veensche Boys	194
Tennisvereniging Weldam Hoevelaken	128
Voetbalvereniging Sparta Nijkerk	729
Volleybalvereniging Surf	108
Zeil- en motorbootvereniging 'de Zuidwal'	517

Bijlage IV Resultaten Tussennotitie Jeugd en Onderwijs 2011 - 2013

In maart 2011 is de tussennotitie Jeugd- en Onderwijsbeleid 2011 – 2013 vastgesteld. De afgelopen jaren is hard gewerkt en zijn diverse wijzigingen doorgevoerd. Hieronder zijn verkort de resultaten van de afgelopen jaren weergegeven.

- In juni 2011 is het Centrum voor Jeugd en Gezin in het gezondheidscentrum Corlaer geopend. De directe verbindingen met alle partners binnen het gezondheidscentrum waaronder het consultatiebureau en de huisartsen, de laagdrempelige informatiefunctie (inloop en via www.cignijkerk.nl) en de doorontwikkeling als spin in het web hebben er voor gezorgd dat het CJG Nijkerk binnen de regio FoodValley qua belangstelling van ouders en bezoekers bijzonder effectief is. De website had in 2012 7.500 bezoekers (stijging van 50% tov 2011) er waren 528 bezoekers

⁸ De term passend onderwijs staat voor een nieuwe ontwikkeling in het onderwijs: schoolbesturen worden verantwoordelijk om elke leerling van een passend onderwijsaanbod te voorzien. Centraal daarbij staat de verbetering van de kwaliteit van onderwijs aan zorgleerlingen en de vorming van regionale netwerken om tot een betere organisatie van onderwijs en zorg te komen.

(verdrievoudiging) en er zijn 153 probleemsituaties doorgegeven (verdubbeling). De start van de website www.jongnijkerk.nl is een aanvulling vanuit een pro-actieve informatievoorziening aan jongeren in Nijkerk. In het jaarverslag 2011 – 2012 zijn de resultaten van het CJG uitvoerig beschreven.

- In de Wmo-benchmark 2013 blijkt dat Nijkerk op prestatieveld 2 Jeugd van de Wmo hoger scoort dan het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten en hoger dan het gemiddelde op de landelijke jeugdthermometer⁹.
- Veel tijd en energie is de afgelopen jaren gestoken in het goed in beeld krijgen van jeugd- en jongerenproblematiek. Registratie vanuit bijvoorbeeld het onderwijs, het jeugd- en jongerenwerk of de voorschoolse organisaties is daarbij noodzakelijk.
- Sinds 2012 is er een aanzienlijke toename te zien van registraties in zowel de Verwijsindex (zorg signalering) als in Prokid (systeem van de politie). Een verdere deelname vanuit alle ketenpartners is in verband met een effectieve uitvoering van jeugdhulp wel noodzakelijk. Vanuit de toegenomen verwijzingen zijn ook het aantal 'matches' en ondernomen acties gestegen. Zodoende wordt, mede in de pilot Ambulante Jeugdzorg zonder indicatie, tijdig actie ondernomen wat past binnen de wens om zo preventief mogelijk jongeren te ondersteunen en zwaardere problematiek te voorkomen.
- De afgelopen jaren is extra inzet op leerplicht gepleegd en is het aantal voortijdig schoolverlaters (VSV'ers) afgenomen van 123 in 2005/2006 naar 89 nu. Door de inzet op leerplicht zijn de banden met het onderwijs steviger aangehaald. Door toezicht en afstemming met het onderwijsveld is het aantal verzuimmeldingen gestegen. Het verzuim is gedaald, maar verbeteringen zijn mogelijk en noodzakelijk. Zeker in het VO, het MBO en op de ROC's. In combinatie met de jeugdzorg is blijvende en mogelijk extra inzet vanuit leerplicht essentieel aangezien schoolverzuim een belangrijke indicator is voor problemen verderop in het leven (jeugdzorg/criminaliteit).
- De resultaten van Jeugd- en Jongerenwerk en de bezoeken aan Blitz en Chill Out stijgen. Binnen de jongerencentra is er sprake van een veelal kwetsbare doelgroep. Zowel in de centra als op straat heeft het jeugd- en jongerenwerk een belangrijk signaalfunctie en zij hebben vertrouwen bij veel jongeren in de gemeente. Via internet staan zij met 2.000 jongeren in contact. Via www.jongerenwerknijkerk.nl en de linken naar de jongerencentra komen veel contacten tot stand en (zorg)signalen binnen.
- De afgelopen jaren is geïnvesteerd in een effectieve en efficiënte afstemming tussen ketenpartners. Binnen de Lokale Educatieve Agenda werken partijen steeds beter samen, ook op de scholen vinden de leerlingen besprekingen plaats via het Klein Casuïstiek Overleg of het Multi Disciplinair Team. Binnen het LEA wordt in relatie tot het Passend Onderwijs en de ontwikkelingen vanuit de Jeugdzorg blijvend nagedacht over goede en effectieve vormen van afstemming.
- Extra aandacht is geschonken aan de bekendheid rondom het Meldpunt Jongeren Op Straat. Steeds meer inwoners weten dit Meldpunt te vinden (aantal meldingen 2010: 23, 2011: 34, 2012: 73). Samen met de bewoners, het jongerenwerk, buurtbemiddeling, politie, toezicht en de jongeren zelf wordt gezocht naar oplossingen voor ervaren probleemsituaties in de wijk.
- Bij het product leerlingenvervoer is het 'lean' onlangs geïntroduceerd. Voor inwoners betekent dit een verbetering van het proces voor de aanvraag van leerlingenvervoer.
- Er is na een onderzoek naar de mogelijkheden hiertoe, besloten tot harmonisatie tussen de peuterspeelzalen en kinderopvang.

⁹ De jeugdthermometer in de Benchmark Wmo 2013 is opgebouwd uit een aantal indicatoren die ingaan op beleid, afspraken, registratie, achtergrondvariabelen en resultaten. Gekeken is onder andere of gemeenten zicht hebben op het gebruik van opvoedondersteuning, op het gebruik van het opvoedsteunpunt, hoeveel zij investeren in schoolmaatschappelijk werk en welke faciliteiten het fysieke inloopsteunpunt biedt. Daarnaast is gekeken wat de stand van zaken is van de jeugd op basis van een aantal indicatoren uit het onderzoek Kinderen in Tel.

- Er is een flinke slag geslagen in de doorontwikkeling van de zorgstructuren in samenwerking met het onderwijs.

Bijlage V Rekenkamerrapport Vallei en Veluwerand en landelijke Jeugdinspectie

In januari 2011 is het rekenkamerrapport 'Samenhang in het jeugdbeleid in Nijkerk' uitgebracht. Hierin zitten een tiental aanbevelingen opgenomen. Hieronder zijn deze vermeld met een reactie op welke wijze de jeugdnota hierop een antwoord geeft of dat er een verwijzing richting de verdere uitwerking/implementatie plaatsvindt.

Aanbevelingen Rekenkamer	Verwerking via Jeugdnota
1. Bepaal op basis van de nulmeting de richting en visie van het jeugdbeleid.	Zowel via nulmeting, vervolgmeting, jaarverslagen en gesprekken en interviews met jongeren en samenwerkingspartners opgepakt.
2. Gebruik de CJG nulmeting om doelen te formuleren en prioriteiten te stellen.	Is meegenomen in de afwegingen.
3. Maak het beleidsvormende proces inzichtelijk in processtappen en tijd voor de gemeenteraad.	Raad is meerdere malen mondeling en via raadsinformatiebrief over proces meegenomen.
4. Stel één nota op waarin samenhang tussen de verschillende domeinen inzichtelijk wordt. Of een overkoepelende jeugdnota, ofwel beleid ontwikkeld vanuit het CJG beleid als vliegwiel richting integraal beleid.	Is met deze nota geformaliseerd.
5. Sta stil bij welke bijdragen projecten en voorzieningen leveren aan de gestelde doelen (en in welke mate).	Is zoveel als mogelijk geprobeerd. In de uitwerking zal ook moeten blijken wat effectief is in relatie tot transitie Jeugdzorg.
6. Beoordeel Haagse en provinciale regels in relatie tot visie en doelen.	Is meegenomen.
7. Breng de beleidsterreinen zorg, welzijn en onderwijs bestuurlijk zoveel mogelijk onder de verantwoordelijkheid van één wethouder.	Is verantwoordelijkheid politiek.
8. Voorkom verkokering tussen de twee belangrijkste overleggen onderwijs (LEA) en zorg (CJG).	Is via reguliere afstemming en in activiteiten en opzet Jeugdnota zoveel als mogelijk gestroomlijnd.
9. Kijk goed naar de bestuurlijke en ambtelijke coördinatie en afstemming op het raakvlak van jeugdbeleid en veiligheid.	Gemeente intern en in de regio afstemming zijn duidelijke afspraken gemaakt wie waarin actief is. Tevens gecentraliseerde terugkoppeling.
10. Bekijk goed hoe het subsidie-instrument optimaal kan worden ingezet als doelen eenmaal gesteld zijn.	Betreft uitwerking. Wordt ook in relatie tot de transitie Jeugdzorg opnieuw beoordeeld.

In oktober 2012 is vanuit de landelijke Jeugdinspectie een onderzoek ontvangen naar de werkwijze in Nijkerk bij 12 minners. Zonder dat de gemeente aan specifiek doelgroepenbeleid doet zijn de vier aanbevelingen binnen de jeugdnota verwerkt :

Aanbevelingen landelijke Jeugdinspectie	Verwerking via Jeugdnota
1. Zorg dat er kennis van risicofactoren voor criminaliteit is, dat risicofactoren herkend worden als signalen van zorg en dat erop gereageerd wordt.	Nijkerk investeert zoveel als mogelijk in preventief beleid. Via de KCO's en de ZATs in combinatie met de gebiedsteams en het voorliggende veld moeten signalen maximaal worden opgemerkt. Waar mogelijk wordt aanvullend gericht geïnvesteerd in het kennisniveau van betrokken medewerkers, al dan niet in relatie tot de ontwikkelingen vanuit het Passend Onderwijs.
2. Zorg dat signalen vanuit professionals en	Via de opzet en inrichting van gebiedsteams

	organisaties onderling gedeeld worden en leiden tot een integrale aanpak.	wordt dit opgepakt. Daarbij wordt de bestaande structuur zoveel als mogelijk behouden waarbij op termijn een gedeeltelijke of gehele integratie in een gebiedsteam mogelijk is.
3.	Zorg er voor dat doelen en resultaten vastgelegd worden.	In paragraaf 5.3 is vastgelegd welke ontwikkelingen worden gevolgd. Een monitor wordt waar mogelijk zo 3D breed mogelijk uitgewerkt in lijn met de bestaande Wmo monitor.
4.	Kijk bij het inzetten van acties naar resultaten voor het kind zelf.	Alle acties vanuit de jeugdnota zijn hierop geënt, waarbij wordt gestart bij de jeugdgezondheidszorg en de gezondheid van het jonge kind en zijn/haar ouders, doorlopend tot jongeren van 23 jaar.

Bijlage VI Kengetallen Transitiearrangement Regio FoodValley

In onderstaande tabel, opgenomen in het transitiearrangement van de FoodValley (nog inclusief Wageningen), is de vergelijking tussen de verdeling van middelen volgens de meicirculaire 2013, de inschatting van het Sociaal Cultureel Planbureau en de opgave van de zorgaanbieders opgenomen. De uitgaaf van € 5.275.856 aan bovenlokale zorg moet nog worden verdeeld over de acht gemeenten. De FoodValley heeft op basis van de huidige gegevens een groot financieel tekort. In Nijkerk lijkt, als de verdeling van bovenlokale zorg is verdeeld, de bijdrage van het Rijk afdoende om de zorgkosten te betalen. Wel met de kanttekening dat in onderstaande tabel slechts 4 van de uiteindelijke 15% korting is verwerkt. De definitieve verdeling van de budgetten Jeugdzorg wordt pas in de meicirculaire 2014 duidelijk.

Gemeente	Benodigd budget				
	Totaal meicirculaire	Totaal SCP	Verschil meicirculaire	Totaal inschatting ZA	Verschil meicirculaire
Barneveld	9.257.810	9.756.480	-498.670	16.528.538	-7.270.728
Ede	25.014.748	24.053.280	961.468	25.513.069	-498.321
Nijkerk	6.567.719	6.744.960	-177.241	6.056.156	511.563
Renswoude	875.250	800.160	75.090	779.347	95.903
Rhenen	2.759.507	2.503.680	255.827	3.381.145	-621.638
Scherpenzeel	1.535.523	1.262.400	273.123	1.536.176	-653
Veenendaal	15.347.099	14.668.320	678.779	19.080.529	-3.733.430
Wageningen	5.903.159	5.784.000	119.159	5.639.138	264.021
Alle gemeenten				5.275.856	-5.275.856
Totaal	67.260.815	65.573.280	1.687.535	83.789.952	-16.529.137

Het budget Jeugdzorg bedraagt uiteindelijk hooguit € 5.582.561 (historische budget van € 6.567.719 minus korting 15%). De verdeling van dit budget is op dit moment als volgt en nagenoeg geheel curatief en binnen de FoodValley als volgt gespecificeerd:

Uitgaven Jeugdhulp FoodValley	Aantal jongeren	% Aantal	Som van het Jeugdbudget	% van Totaalbudget
Provinciale jeugdzorg totaal	4.205	37,68%	32.002.560	48,8%
Jeugd en Opvoedhulp	1.365	12,23%	22.154.400	33,79%
Bureau Jeugdzorg	2.840	25,45%	9.848.160	15,02%
Zvw-jeugdzorg totaal	5.175	46,37%	14.533.920	22,2%
Jeugd-ggz eerste lijn	1.220	10,93%	351.360	0,54%
Jeugd-ggz tweede lijn met verblijf	105	0,94%	5.312.160	8,10%
Jeugd-ggz tweede lijn zonder verblijf	3.850	34,50%	8.870.400	13,53%
AWBZ-jeugdzorg totaal	1.780	15,95%	19.036.800	29,0%
Zorg aan jeugd met verblijf	115	1,03%	3.212.640	4,90%
Zorg aan jeugd zonder verblijf	1.665	14,92%	15.824.160	24,13%
Eindtotaal	11.160	100,00%	65.573.280	100,00%

Sector	Som van Volume (Q)	% van Volume	Som van Budget (PxQ)	% van Budget
Bureau Jeugdzorg	4.755	12,33%	14.521.609	17,33%
Jeugd- en opvoedhulp	3.209	33,37%	34.561.929	41,25%
Jeugd VG/LG/ZG/LVG (Awbz)	1.257	20,80%	11.712.491	13,98%
Jeugd-ggz (Awbz en Zvw)	5.215	30,47%	22.645.843	27,03%
Jeugd-ggz (Zelfstandig gevestigd)	355	3,02%	348.080	0,42%
Eindtotaal	14.791	100,00%	83.789.952	100,00%

Bijlage VII Uitwerking activiteiten Nijkerk 2014 – 2018

Nijkerk gezins- en kindvriendelijk

Ad 1. Veilige thuissituatie/gebiedsteams

De reguliere inzet in Nijkerk wordt zo preventief en thuis nabij mogelijk opgezet. Voor de gemeente willen we inzetten op het aanbieden van (jeugd)hulp via de inzet van enkele gebiedsteams. Dit sluit aan bij zowel landelijke ontwikkelingen als de koers die vanuit de FoodValley is ingezet. Deze teams moeten vanuit de hulpvraag van jongeren en gezinnen zo breed mogelijke kennis bevatten. Vanuit deze nota wordt gesproken over de opzet van gebiedsteams, waarin de taakvelden van het gehele toekomstige sociale domein zijn ondergebracht. Enige schaalgrootte is voor een gebiedsteam gewenst. In de vakliteratuur en bij de uitwerking in gemeenten wordt veelal een werkgebied van minimaal 15.000 inwoners genomen. In Nijkerk willen we dat vanuit de gebiedsteams actief verbindingen worden gelegd met beide gezondheidscentra's en de huisartsen in Hoevelaken. Zeker ook gezien de noodzakelijke afstemming vanuit de jeugdwet met de huisartsen. Afstemming met de woningstichting is ook van belang: zij hebben goed zicht op problematische situaties in gezinnen en bij verhuizingen zijn zij de eerste organisatie die zicht krijgt op nieuwe inwoners

die binnen de gemeente komen wonen. De nadere uitwerking zowel qua opzet, afstemming (ict) en kosten vindt in nauwe samenwerking met de samenwerkingspartners maar ook met inwoners plaats. In de uitwerking is van belang dat medewerkers aansluiten bij gewoonten en de cultuur in Nijkerk. Ook minderheden moeten zich veilig voelen bij de medewerkers van een gebiedsteam, dit geldt ook voor jongeren en gezinnen die in armoede opgroeien. Er moet zowel kennis en kunde als nauwe verbinding zijn met deze populaties zodat een laagdrempelige toegang en toeleiding aanwezig is. In 2014 worden vervolgvorstellen aangereikt. In de uitwerking zal blijken of de gebiedsteams ook al direct als sociale teams worden ingericht. Waar mogelijk moet het aanbod zo sociaal domein breed mogelijk worden verbonden. De inrichting van een team inclusief organiseren toegang en toeleiding, bemensing, werkwijzen, ict, samenwerkingsafspraken, etc.. is een meerjarig proces waarin telkens stapjes ter verbetering worden gezet. Het op papier afspreken van de wens om te komen tot is één, voor de uitwerking zijn nog vele noodzakelijke stappen te zetten. In de uitwerking moet stap voor stap worden 'geritst' zodat diverse ontwikkelingen goed bij elkaar komen. Bestaande verbanden worden niet vooraf afgebroken.

Met het oog op de transitie Jeugdzorg willen we de werkwijze van het CJG als netwerkorganisatie benutten in de gebiedsteams. Het CJG houdt na enige tijd op te bestaan, de kennis en kunde van de medewerkers wordt benut in de gebiedsteams. Met de opzet van en bepalen van werkwijze van deze teams wordt in 2014 gestart zodat de teams uiterlijk 1 januari 2015 starten. Ervaringen uit de Pilot Paasbos worden in de uitwerking meegenomen. Een gebiedsteam richt zich (vanuit deze nota bezien) op jongeren in de leeftijd van 0 tot 23 jaar, altijd binnen de constellatie van een gezin. Binnen een team moet naast informatie en advies voor rond de 80% - 90% van de jongeren directe ondersteuning worden geboden waar dit nodig en gewenst is. In afstemming met huisartsen of een bovenlokaal team met specialisten vindt een verwijzing plaats naar zwaardere vormen van jeugdzorg. Afstemming met beide gezondheidscentra en de huisartsen is essentieel, slimme ICT koppelingen zijn noodzakelijk zodat informatie zeven dagen per week 24 uur per dag is in te zien en beschikbaar is voor professionals. Daarbij moet de privacy altijd gegarandeerd zijn. Vanuit beide gezondheidscentra is inmiddels het aanbod gedaan om in opdracht van de gemeente een zorgaanbodplan Jeugd te maken. Hierin wordt een geïntegreerde aanpak van alle relevante disciplines (0e, 1e en 2e lijn¹⁰) geborgd. Hierdoor kan de gemeente per 2015 snel in lijn met de nieuwe taken vanuit de Jeugdwet inspelen op de georganiseerde eerstelijns en andere aanpalende ontwikkelingen in lijn met concrete en haalbare doelen vanuit de Jeugdnota. De gebiedsteams moeten afstemmen met bestaande overlegvormen zoals de KCO's en de ZATs in het onderwijs, het vangnetoverleg en het sociaal team. De bestaande overleggen werken over het algemeen steeds beter en partners zijn daarin inmiddels op elkaar ingespeeld. In de start blijven de bestaande structuren bestaan, op termijn moet beoordeeld worden of een indikking mogelijk en gewenst is. In de uitwerking moet ook gekeken worden of een lid van het gebiedsteam aanschuift bij de bestaande overleggen zodat een situatie maar 1 keer besproken hoeft te worden.

In het gebiedsteam wordt gewerkt vanuit de visie 1 gezin, 1 plan en 1 regisseur. Jongeren en ouders willen met een concrete zorgvraag zich in de eigen kern, het liefst zo dicht als mogelijk rondom thuis kunnen melden. Op locatie (aan de keukentafel, binnen scholen, gezondheidscentra's, gemeentehuis) wordt informatie verstrekt en worden gesprekken gevoerd. Daarbij is er sprake van een ontwikkelproces dat meerdere jaren zal duren. Daarbij moet er ook vanaf 2015 ruimte blijven om te experimenteren om zodoende bij te sturen of zaken vanuit de implementatie anders op te zetten. De praktijk is leidend, niet wat op papier

¹⁰ Nulde lijn: scholen, kinderopvang, verenigingsleven, kerken, woningbouwcorporaties, etc.. Eerste lijn: consultatiebureau, huisartsen, schoolmaatschappelijk werk, CJG, jeugdgezondheidszorg, etc.. Tweede lijn: Bureau Jeugdzorg, ClZ, Zorgaanbieders tbv. Jeugd- en opvoedhulp, jeugd-ggz, jeugd-lvg, jeugdzorgPlus, jeugdbescherming en -reclassering, justitiële jeugdinrichtingen en gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen.

als meest ideale model wordt ervaren. In de uitwerking van de gebiedsteams moet aandacht zijn voor de inzet op:

- Preventie, signalering en melding van niet-pluis gevoelens.
- Informatieuitwisseling tussen partners, goede werkafspraken rondom privacy.
- Continue screening van risicogezinnen.
- Coördinatie van zorg met duidelijk belegde verantwoordelijkheden.
- Veiligheid van kinderen (altijd prioriteit nummer 1).

De aansluiting van de interne zorgstructuur van het onderwijs en de werkwijze van toekomstige gebiedsteams is van groot belang. Vanuit de ontwikkelingen Passend Onderwijs en de nieuwe Jeugdwet wordt op termijn voldaan aan de behoefte om de zorg schoolnabij en vindplaats gericht vorm te geven. Dit draagt bij aan een betere vroegsignalering en interventie. Professionals vanuit de gebiedsteams kunnen aanhaken op en advies geven aan de Klein Casuïstiek Overleggen in het primair onderwijs en de Multi Disciplinaire Teams in het voortgezet onderwijs. In de ideale situatie zijn bij goed en snel werkende gebiedsteams de KCO's en ZAT's overbodig. In de praktijk zal moeten blijken of dit mogelijk is, een effectieve zorgtoeleiding staat voorop. Structuren en systemen mogen elkaar in de uitwerking uiteindelijk niet in de weg zitten. Coördinatie van zorg is noodzakelijk voor een efficiënte zorgstructuur rondom jongeren en de gezinnen. Vanuit de op te zetten gebiedsteam wordt afstemming met en de werkwijze van zowel de JGZ als de schoolartsen beoordeeld en waar nodig moeten aanpassingen worden doorgevoerd in het belang van de kinderen en jongeren in Nijkerk.

Binnen de toegang tot jeugdzorg hebben huisartsen een spilfunctie. In verband met de positie van de huisartsen in de concept jeugdwet en daarmee de mogelijkheid tot doorverwijzing richting aanvullende zorg zijn goede afspraken met alle huisartsen in combinatie met de gebiedsteams van wezenlijk belang. In 2012 en 2013 is veel aandacht besteed aan de mogelijkheden om in combinatie met privacywetgeving informatie rondom een jongere te delen. Hiertoe zijn feitelijk geen belemmeringen aanwezig. Wel zal in de ketenregie en binnen de gebiedsteams met alle betrokken partners een goede afstemming moeten plaatsvinden over de aanlevering en registratie van jongeren over wie zorg bestaat.

Ad 2. Eigen krachtconferentie

Nijkerk heeft in 2013 actief geïnvesteerd in de eigen krachtconferentie. In een eigen krachtconferentie wordt bij een gezin met multiproblemen tijdens een aantal sessie het aanwezige netwerk rondom een gezin ingezet. Doel is om de aanwezigheid van vaak vele professionals tot een minimum te beperken. Via zorgcoördinatie wordt gewerkt aan duidelijke ketenregie en afstemming tussen zorgprofessionals. De kosten van een eigen krachtconferentie (rond de € 4.000) betalen zich snel terug en de jongere en het gezin worden maximaal gestimuleerd in hun eigen kunnen. Daardoor stijgt ook de betrokkenheid en de waardering voor de uiteindelijk behaalde resultaten.

Ad 3. Behalen startkwalificatie¹¹

Bijna alle kinderen in Nederland gaan als ze 4 jaar zijn naar de basisschool. Jongeren tussen de 5 en 18 jaar zijn verplicht om onderwijs te volgen, totdat ze een startkwalificatie hebben. Nijkerk heeft de afgelopen jaren extra inzet gepleegd op de leerplicht. Het behalen van een startkwalificatie is daarbij een belangrijke reden, ook de bestrijding van schooluitval heeft prioriteit. Niet iedere jongere is in staat om een startkwalificatie te behalen. De leerlingen op het Accent Praktijkonderwijs verlaten het onderwijs met een certificaat in combinatie met een arbeidscontract voor 12 uren. Ook dit resultaat verdient waardering zolang talenten bij een jongere maar optimaal zijn benut.

¹¹ Kwalificatieplicht geldt niet voor het Praktijkonderwijs.

De afgelopen jaren is in Nijkerk een actief voor- en vroegschoolse beleid gevoerd. Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeente, de schoolbesturen, de voorschoolse instellingen en andere instellingen die betrokken zijn bij jonge kinderen (zoals de Jeugdgezondheidszorg). Vanuit het Rijk wordt hiervoor jaarlijks een geormerkt budget van € 388.000 ontvangen. Deze specifieke uitkering loopt tot en met 2014. Voor Nijkerk wordt per 2015 een daling van het budget verwacht doordat het aantal gewichtenleerlingen¹² aanzienlijk is teruggelopen. In technische zin lijkt dit gunstig. In de praktijk mag de vraag gesteld worden of de feitelijke achterstanden met jongeren ook werkelijk zijn verdwenen. We willen in afstemming met het onderwijs, voorschoolse voorzieningen, bibliotheek en Icare (uitvoerder indicaties en verwijzing van een VVE-doelgroepkind) bekijken of we een specifiek en effectief VVE-beleid kunnen blijven voeren,. Uit diverse onderzoeken blijkt dat het voorkomen en bestrijden van (taal)achterstanden op jonge leeftijd veel positieve effecten heeft. Investerings zijn het meest effectief als VVE door loopt naar de basisscholen met uiteindelijk een goede overdracht naar het vervolgonderwijs.

In 2012 heeft de onderwijsinspectie een bestandsopname (= nulmeting) in Nijkerk uitgevoerd om de kwaliteit van de VVE te beoordelen. Aan de verbeterpunten hieruit (doorgaande leerlijn, resultaten VVE, ouderbeleid, monitoring & evaluatie) wordt gewerkt. Per september 2013 zijn de voorschoolse instellingen gaan werken met het observatiesysteem Kijk!. Van alle jongeren worden de ontwikkelgebieden in kaart gebracht. Basisscholen kunnen de gegevens vanuit Kijk! verwerken in hun eigen leerlingvolgsysteem.

In de gemeente Nijkerk ligt het Voortijdig School Verlaten (VSV) percentage op 2,6%. Dit percentage ligt iets onder het landelijke gemiddelde (2,9%). De gemeente Nijkerk streeft in 2016 40% minder VSV'ers dan nu. De meeste schooluitval vindt plaats in het MBO. De voortgezet onderwijs scholen doen het regionaal gezien erg goed. Doel van de Regionale Meld en Coördinatiefunctie (RMC) is het aantal voortijdig schoolverlaters in de regio terug te dringen, maximale participatie van jongeren te bevorderen en hen kansen te bieden voor optimale ontwikkeling en ontplooiing. Jongeren met minimaal een sterkwalificatie hebben, zeker op de langere termijn, meer kans op de arbeidsmarkt. Het verbeteren van samenwerkingsafspraken en de uitvoering daarvan heeft de voorkeur, niet het regionaliseren van de leerplicht en/of de RMC. Schooluitval heeft een voorspellende waarde ten aanzien van problemen rondom jongeren. De successen die de afgelopen periode in samenwerking met het onderwijs zijn behaald wil Nijkerk versterken met het oog op de nieuwe taken vanuit de jeugdzorg. Vanuit het preventieve belang in relatie tot tijdige inzet van jeugdhulp wordt voorgesteld om de inzet op leerplicht in met name het VO, MBO en ROC verder te versterken in combinatie met een pilot voor een gerichte aanpak van schoolziekteverzuim in het voortgezet onderwijs.

Ad 4. Experimenteer budget

Vanuit de gesprekken ter voorbereiding op deze jeugdnota is gebleken dat het passend onderwijs grote gevolgen kan hebben voor de draagkracht binnen klassen en de ondersteuning vanuit intern begeleiders, ambulant werkers, etc. De inzet van de gemeente Nijkerk voor het Passend Onderwijs is erop gericht dat minimaal 90% van de jongeren in het Speciaal basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs binnen enkele jaren binnen de gemeente onderwijs volgen. De komende jaren zal moeten blijken of deze doelstelling haalbaar is. Met de scholen wordt beoordeeld of er specifiek beleid ten aanzien van jongeren met een IQ lager dan 90 gewenst is. Landelijk betreft dit 12% van de jongeren (1.500 jongeren in Nijkerk). De schoolkeuze moet altijd afhangen van de leerbehoefte en mogelijkheden van een jongere, deze staan voorop in de uiteindelijke afweging om een jongere binnen of buiten de gemeente onderwijs te laten volgen. Met het

¹² Gewichtenleerlingen: leerlingen waarvan de ouders een laag opleidingsniveau hebben en waarvoor basisscholen extra geld krijgen ter bestrijding van onderwijsachterstanden; afhankelijk van het opleidingsniveau en een eventuele extra grote taalachterstand.

samenwerkingsverband Passend Onderwijs in de regio Noord-West Veluwe moet actief worden samengewerkt.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor leerlingenvervoer. De gevolgen van Passend Onderwijs voor de kosten van het leerlingenvervoer zijn nog onduidelijk. Meer leerlingen in de gemeente op school betekent minder kosten. Meer specialisatie van scholen kan leiden tot grotere afstanden om te vervoeren. Voorgesteld wordt om eventueel vrijkomende middelen uit het leerlingenvervoer binnen het sociale domein als cofinanciering in te zetten in de versterking van het preventieve fundament rondom jongeren. Daarbij wordt gedacht aan specifieke trainingen, deskundigheidsbevordering van de leerkrachten over leerlingen met één of meerdere beperkingen (ernstige spraaktaalmoelijkheden en/of auditieve verwerkingsproblematiek en/of AD(H)D en/of dyslexie en/of autisme, etc.), het uitbreiden van deskundige basiszorg en/of het aanpassen of uitbreiden van gebouwen.

Actief burgerschap

We vinden het belangrijk dat jongeren maatschappelijk betrokken zijn en een actieve bijdrage leveren aan de maatschappij. Een van de maatregelen om actief burgerschap te stimuleren is de maatschappelijke stage. De maatschappelijke stage is ingevoerd om jongeren van 13 tot en met 15 jaar via minimaal 30 uur inzet te stimuleren zich in te zetten voor de samenleving door het doen van vrijwilligerswerk. Maar ook voor vrijwilligersorganisaties betekent de inzet van jongeren een verbreding en inspiratie voor hun werkzaamheden. In Nijkerk zijn veel inwoners actief in het vrijwilligerswerk, ook jongeren, die bijvoorbeeld hun sportvereniging ondersteunen of actief zijn in de scouting. Het beroep op het vrijwilligerswerk zal de komende jaren verder toenemen (versterking civil society/ beroep op eigen kracht). Via actief burgerschap wordt ingezet op het creëren van de vrijwilligers van de toekomst. Vanuit de maatschappelijke stage is een netwerk tussen onderwijs en vrijwilligersorganisaties ontstaan. Vanuit het Wmo-beleidsplan wordt in 2014 het effect van de maatschappelijke stage en de doorstroom naar het reguliere vrijwilligerswerk in beeld gebracht. Per 2015 wordt de maatschappelijke stages door het Kabinet afgeschaft. De middelen komen te vervallen. Bij positieve uitkomsten vanuit het onderzoek willen we waar mogelijk ook na 2015 de actieve inzet van jongeren behouden. In samenwerking met onderwijs, vrijwilligersorganisaties en Steunpunt Vrijwilligerswerk wordt onderzocht of en op welke wijze deze doorstart is vorm te geven.

Ad 5. Psychosociale problematiek

Zowel in de nota gezondheidsbeleid als uit de jongerenenquête blijkt dat jongeren te maken hebben met psychosociale problemen zoals eenzaamheid, schoolproblemen, relatieproblemen, verslavingsproblematiek, problematisch gamegedrag en drank- en/of drugsgebruik. Vanuit de transitie Jeugdzorg wil Nijkerk extra investeren in deze groep jongeren. Met de JGZ en de GGZ moet hier afstemming over plaatsvinden, zij moeten flexibeler dan tot op heden (kunnen) handelen. De samenwerking met de huidige schoolarts moet ook worden verbeterd. Van iedere professional verwachten wij een actiegerichtere instelling in het belang van de (veiligheid van) de jongere en het gezin. Het gaat om tijdig praten met, het inlichten van en het serieus nemen van jongeren en hun ouders.

Belangrijke organisaties die veel met kinderen en jongeren werken zijn de vele verenigingen in Nijkerk, de kerken/moskee en het jeugd- en jongerenwerk. Diverse kerkgemeenschappen hebben een jeugdouderling of een secretaris jeugdwerk aangesteld. Daarnaast zetten veel kerkelijke gemeenteleden zich vrijwillig in als verenigingsleider, catecheet, mentor of jongerenpastor. Diverse sportverenigingen hebben vertrouwenspersonen aangesteld. In combinatie met het verenigingsleven wordt zodoende bijna ieder kind buiten het (voorschoolse) onderwijs om gezien en begeleid, in de kerk/moskee, op straat, op een sportveld of in een gymzaal/sporthal/zwembad. Daarmee is rondom kinderen en jongeren een grote informele schil aan ondersteuning en begeleiding aanwezig. Uiteraard moeten verenigingen en instanties primair hun eigen taken uitvoeren, of zoals een sportvereniging

meldde: 'jongeren met problemen willen niets liever dan even chillen en sporten met hun vriendjes/vriendinnen'. Wel kan de aanwezige kennis en kunde rondom jongeren met zorg actiever dan tot op heden worden benut. Ouders hebben bij wijze van spreken 24 uur zicht op de jongere, een leerkracht in het basisonderwijs ongeveer 25 uur en een sportvereniging 3 tot 5 uur per week. Daarbij is en blijft opvoeden een taak van ouders, niet van kerken of verenigingen.

In de uitwerking wordt in beeld gebracht welke activiteiten al worden aangeboden. Diverse scholen bekostigen zelf al trainingen in sociale vaardigheden, rouwverwerking en (v)echtscheidingen. Beoordeeld wordt of het programma Home-Start een hulpmiddel is om in gezinnen met jonge kinderen tot 8 jaar gerichte gezinsondersteuning te bieden. Ook kan de Kanjertraining op scholen uitkomst bieden zodat ouders begrijpen wat de reden is van gedrag van hun kind en welke andere manier van aanpak een positieve werking kan hebben op het hele gezin. Er zijn zorgverzekeringen die Kanjertrainingen vergoeden.

In lijn met het passend onderwijs worden mogelijk meer jongeren uit deze groep lid van een vereniging. Vanuit het sportbeleid en de inzet van buurtsportcoaches moet hiervoor aandacht zijn. Door sport ontstaat er naar verwachting meer integratie (vriendjes/vriendinnetjes) in de eigen straat wijk. Of zoals een ketenpartner zei: 'een jongere die 's ochtends in een busje vertrekt en 's avonds terug komt is toch anders, wat de contacten met buurkinderen bemoeilijkt. Daarnaast is het voor ouders ook erg belangrijk om bij het schoolhek te staan en daarmee in hun wijk via de school extra contacten te kunnen leggen.' In de bijlage zijn de verenigingen aangegeven bij wie meer dan 100 jeugdleden actief zijn. In eerste instantie willen we met hen starten om te kijken wat er mogelijk is, zonder daarbij van iedere ouder die een team met jongeren begeleid een maatschappelijk werker te maken. Een vrijwilliger blijft een vrijwilliger. Het jeugd- en jongerenwerk is daarbij belangrijk. Zij krijgen via de jeugd veel informatie binnen, bijvoorbeeld over aanbod van (soft/hard)drugs op straat of de aanwezigheid van loverboys. In beide jongerencentra en op straat zien zij veel. Dit is ook nodig aangezien uit de jongerenenquête onder jongeren is afgenomen blijkt dat bijvoorbeeld drugs makkelijk op straat is te krijgen. Jongeren die (tijdelijk) thuis of met zichzelf in de knoop zitten kan via jeugd- en jongerenwerk in combinatie met buurt/sportcoaches een verantwoord aanbod worden geboden. Vanuit de kennis/kunde over (specifieke) jongeren stemt jeugd- en jongerenwerk af met de politie en de gemeente om daarmee te voorkomen dat situaties uit de hand lopen.

Ad 6. Mantelzorg

Circa een kwart van de jongeren in Nederland is mantelzorger. Voor Nijkerk gaat het dus naar schatting om bijna 3.000 jongeren. Hierbij is geen sprake van vrijwilligheid. Zij groeien op in een gezin met een familielid die chronisch ziek of gehandicapt is. De hulp van deze jongeren om thuis de boel draaiende te houden en te zorgen voor hun familielid overstijgt de gebruikelijke zorg. Als gevolg van overbelasting en chronische stress door de situatie thuis, lopen jonge mantelzorgers een sterk verhoogd risico op lichamelijke en emotionele klachten en opgroei- en opvoedproblemen. Het verrichten van mantelzorgtaken door jongeren is in de ontwikkeling naar volwassenheid een belangrijke risicofactor. Jongeren die voor iemand zorgen vragen maar zelden om hulp. Sleutelfiguren (onderwijs, verenigingsleven, jeugdgezondheidszorg, huisartsen etc.) uit de directe omgeving van jonge mantelzorgers weten het beste welke jongeren ondersteuning nodig hebben. Vroegtijdige signalering is daarom ook voor jonge mantelzorgers het sleutelwoord. De ervaring leert dat het lastig is om het netwerk te activeren extra aandacht te hebben voor jonge mantelzorgers. Tot op heden zijn er geen specifieke ondersteuningsmogelijkheden voor jonge mantelzorgers, zoals lotgenotencontact voor jongeren. We willen de ondersteuningsmogelijkheden voor jonge mantelzorgers een impuls geven. Onderzocht moet worden welke specifieke activiteiten voor jonge mantelzorgers in Nijkerk nodig zijn om het probleem van (over)belasting zoveel als mogelijk beheersbaar te houden, waarbij wordt ingezet op ontzorgen (= zorg op maat) ligt.

Ad 7. Optimale benutting openbare ruimte

Nijkerk kent een rijk schoolaanbod. In alle drie de kernen zijn basisscholen aanwezig. Daarnaast is er voortgezet onderwijs en speciaal basisonderwijs. De gemeente Nijkerk is voor het (voortgezet) speciaal onderwijs aangewezen op diverse scholen in de regio. Een aanzienlijk deel van het budget binnen deze jeugdnota (jaarlijks € 3 miljoen) gaat naar schoolgebouwen. Het overgrote deel van dit bedrag bestaat uit kapitaallasten voor de bestaande schoolgebouwen. In deze jeugdnota is voor de onderwijshuisvesting het budget vermeld in lijn met het Integraal Huisvestingsplan dat eind 2012 door de gemeenteraad is vastgesteld. Ten aanzien van onderwijshuisvesting worden per 2015 wijzigingen doorgevoerd¹³. In combinatie met de nota Maatschappelijk Vastgoed is door de raad vastgesteld dat gebouwen zo optimaal mogelijk moeten worden gebruikt zodat geïnvesteerd gemeenschapsgeld maximaal rendeert. Een onderzoek naar benutting van gymzalen en sporthallen loopt. Scholen vormen de verbindende schakels binnen de wijk. Het is de plek waar ouders en kinderen samenkomen en lief en leed wordt gedeeld. Daardoor kunnen scholen worden benut om in de uitwerking een deel van de toegang richting jeugdhulp te faciliteren. Gesprekken met jongeren en ouders kunnen waar mogelijk op de scholen plaatsvinden. De gemeente wil bestaande openbare ruimte (schoolpleinen) en voorzieningen actiever benutten. Dit sluit ook aan bij de wens van jongeren om schoolpleinen actiever dan tot op heden te benutten waarbij tevens de wens voor hangplekken is geuit. Na een pilotperiode willen we met schoolbesturen komen tot afspraken om schoolpleinen na schooltijd (al dan niet op vaste dagen) open te stellen voor kinderen en jongeren in de wijk. Doelen vanuit het gezondheidsbeleid kunnen hierdoor in de wijk beter worden gehaald en jeugd- en jongerenwerk en buurtsportcoaches kunnen deze voor jongeren veilige en toegankelijke pleinen actiever benutten. In overleg met de schoolbesturen willen we vooraf regels opstellen onder welke condities openstelling mogelijk is.

Vanuit de nota Maatschappelijk Vastgoed is de scouting aangemerkt als basisvoorziening. De komende jaren wordt met de scoutingverenigingen beoordeeld op welke wijze de huisvesting duurzaam wordt gemaakt (renovatie/vernieuwbouw). Vanuit een optimale benutting van het maatschappelijke vastgoed worden in de aanloop naar de veranderde situatie bij de scouting afspraken gemaakt over een multifunctionele inzet van het nieuwe gebouw. Daarbij zal met name de focus worden gelegd met de inzet van buurtsportcoaches en de inzet van het jeugd- en jongerenwerk.

Ad 8. Home-Start en Kanjertrainingen

Home-Start ondersteunt ouders bij de opvoeding van hun kinderen. Ervaren vrijwilligers bieden ondersteuning, praktische hulp en vriendschap aan ouders met ten minste één kind tot zeven jaar. De gezinnen geven zelf aan op welke gebieden zij steun wensen. Home-Start wil met het programma het zelfvertrouwen van ouders vergroten en hun sociale relaties versterken. Door de ondersteuning probeert Home-Start te voorkomen dat alledaagse problemen uitgroeien tot ernstige en langdurige problemen. Daarbij wordt het zelfvertrouwen van ouders vergroot, de sociale relaties versterkt en worden beschikbare diensten, voorzieningen en regelingen efficiënt benut. De Kanjertraining is bedoeld voor kinderen die thuis en/of op school niet lekker in hun vel zitten. Het belangrijkste doel is dat een kind positief over zichzelf en de ander leert denken. Als gevolg hiervan heeft het kind minder last van sociale stress. Ook op langere termijn is dit effect merkbaar.

¹³ Het gaat om twee grote veranderingen met grote gevolgen voor schoolbesturen en gemeenten.

- De eerste verandering betreft de overheveling van € 256 miljoen uit het Gemeentefonds naar lumpsum funderend onderwijs zonder overheveling van taken. Deze korting heeft negatieve gevolgen voor de integrale huisvestingsplannen onderwijshuisvesting van gemeenten.
- De tweede grote verandering betreft de overheveling buitenonderhoud en aanpassingen van gemeenten naar schoolbesturen en een uitname uit het Gemeentefonds € 158 miljoen. Op 1 januari 2015 komt er een wetwijziging waarbij de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud en aanpassingen Primair Onderwijs overgaat van gemeenten naar schoolbesturen.